

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Piątek

27 marca 2026

nr 25 (LXXXI)

cena: 22 Kč

WIADOMOŚCI
FINAŁOWA PIĄTKA
NA NAZWĘ KŁADKI
STR. 2-3

KULTURA
POMAGAJMY TYM,
KTÓRZY POMAGAJĄ
STR. 6

WYWIAD
BISKUP MARTIN DAVID
DLA »GŁOSU«
STR. 9

Z Raju do piekła?

PROBLEM: Wtorek 24 marca to czarny dzień dla futbolu. W godzinach porannych czeska policja aresztowała dziesiątki osób w związku z podejrzeniem korupcji na wielu poziomach rozgrywek. Na celowniku znalazł się m.in. pierwszoligowy klub MFK Karwina. Jeśli podejrzenia organów ścigania wobec klubu się ziszczą, z karwińskiego Raju, gdzie swoje mecze rozgrywają piłkarze MFK Karwina, szybko może się stać... piłkarskie piekło.

Janusz Bittmar

Członkowie Komisji Etycznej FAČR po ustaleniu faktów nadesłanych od organów ścigania poinformowali, że wśród podejrzanych osób złapanych w sidłach Temidy znajdują się m.in. prezydent Karwiny i były prezes MFK Karwina Jan Wolf oraz piłkarz MFK Karwina, Samuel Šigut. Podejrzenia wobec nich dotyczą meczu pomiędzy Karwiną i Czeskimi Budziejowicami z 2024 roku, kiedy to Šigut występował jeszcze w barwach Czeskich Budziejowic, a także barażu z drugoligowym Wyszkwowem, stawką którego było uratowanie w lidze – również z 2024 roku. Wolf jest podejrzany o wręczenie łapówki w wysokości 100 tys. koron dla Šiguta, bakszys brany jest też pod uwagę w przypadku starcia z Wyszkwowem. Wczoraj udało nam się dotrzeć do reakcji Jana Wolfa. – Nie zgadzam się z oskarżeniami, które zostały wystosowane pod moim adresem. Jestem przygotowany do pełnej współpracy z policją w celu

• Na celowniku wydziału antykorupcyjnego Policji RC znalazł się m.in. pierwszoligowy klub MFK Karwina. Fot. mfkkarvina

wyjaśnienia wszystkich okoliczności. Wierzę, że uda mi się oczyścić z zarzutów – napisał Wolf w oficjalnym czwartkowym oświadczeniu, zaadresowanym do dziennikarzy.

Jak donosi portal Iспорт, wczoraj Wolf miał zostać zwolniony z aresztu tymczasowego i pozostawać w kontakcie ze swoim prawnikiem. Tę informację potwierdziła nam też rzeczniczka karwińskiego ratusza, Monika Dankowa.

Na podejrzenia o korupcję w futbolu zareagowali sponsorzy – jako pierwsza wycofała się ze współpracy z klubem spółka OKD, długoletni główny partner karwińskiego futbolu. Wczoraj ze sponsoringu wycofała się też firma Chance prowadząca zakłady bukmacherskie i będąca sponsorem tytularnym najwyższej klasy piłkarskich rozgrywek w RC.

Rzeczniczka prasowa karwińskiego magistratu w rozmowie z

dziennikarzami ograniczyła się w pierwszych godzinach tylko do skąpych odpowiedzi, podkreślając, że na chwilę obecną nie dysponuje nowymi informacjami, które mogłyby przekazać mediom. Atmosfera ciszy przed burzą panowała w pierwszych dniach od wybuchu afery również w klubie.

Ciąg dalszy na str. 3

Zaolzie we włoskiej telewizji RAI

Już wkrótce na antenie włoskiej RAI powinien ukazać się materiał filmowy na temat Polaków żyjących na Zaolziu. W środę Martin Hanni oraz Agostino Fuscaldo, mieszkający na co dzień w Bolzano we Włoszech, kręcili ostatnie ujęcia. Wpadli także do redakcji „Głosu”.

– To było niesamowicie budujące i inspirujące spotkanie. O wizycie dziennikarzy pracujących także w mediach mniejszościowych w Tyrolu dowiedzieliśmy się w ostatniej chwili, ale i tak mogliśmy ich powitać typowym włoskim espresso – śmieje się Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”.

Martin oraz Fuscaldo przyjechali na Zaolzie na zaproszenie Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. Ich materiał ukaże się nie tylko we wło-

skiej stacji publicznej RAI, ale także na stronie internetowej minet-tv.com, która zajmuje się problematyką mniejszości żyjącej w Tyrolu. – Początkowo zostanie wyemitowany po niemiecku, następnie w języku włoskim, a na koniec w ladino – powiedział Hanni, który pytał redaktora naczelnego „Głosu” między innymi o źródła finansowania jedyne polskiego dziennikarstwa wychodzącego w Republice Czeskiej oraz o to, jaki wpływ na płynność finansową mają zmieniające się rządy.

Ciekawostką jest fakt, że Agostino, który stał za kamerą i pochodzi z Kalabrii (od 30 lat żyje w Bolzano), ma żonę z Polski. W czasie wizyty zresztą połączyliśmy się i porozmawialiśmy.

Z Czeskiego Cieszyna filmowy duet pojechał do Zakopanego. W

• Włoscy dziennikarze w naszej redakcji. Od lewej: Martin Hanni i Agostino Fuscaldo w towarzystwie redaktora naczelnego Tomasza Wolffa. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

planie ma jeszcze odwiedzenie polsko-słowackiego pogranicza, co

będzie tematem na inny filmowy obrazek. (wot)

REKLAMA

Wykorzystaj
swój BENE-fit!

sport vitality

Fizjoterapia
i masaże dla
zdrowia ciała

+420 736 626 848
www.sportvitality.cz

GŁ-609

NYDECKIE KORYTKO

www.nydeckekorytko.cz
tel. 733 148 451

GŁ-114

Zmieniamy czas!

W nocy z soboty 28 marca na niedzielę 29 marca przechodzimy na czas letni. Wskazówki przestawiamy z godziny 2.00 na 3.00 w nocy.

ZDANIEM... Janusza Bittmara

bittmar@glos.live

o dzieje się naprawdę. Niestety. I niestety ponownie. Kiedy na początku grudnia ub. roku w rubryce Pop Art pochyliłem się nad serialem z piłkarskiego środowiska „Štěstičku naproti!” śledzącym aferę korupcyjną w czeskim futbolu z 2004 roku z udziałem sędziów, działaczy piłkarskich i wielu „zaangażowanych w sprawę” piłkarzy, wróciły też moje osobiste wspomnienia. Pamiętam, że jako początkujący dziennikarz z trudem znosiłem tamten smród.

Od poniedziałku tego tygodnia czuję podobny niesmak. Najnowszy skandal korupcyjny w czeskim piłkarskim środowisku, którego kolejny rozdział zaczął się pisać w tym tygodniu, na dobrą sprawę wisiał w powietrzu od wielu lat. Jedną ze ścieżek w dochodzeniu policji dotyczy bowiem ustawiania meczów piłkarskich w zakładach bukmacherskich.

W czasach szybkiego, globalnego Internetu, anonimowych online zakładów bukmacherskich z adresami w Azji i braku kręgosłupa moralnego protagonistów wydarzeń sportowych mogą w zasadzie sami wpływać na ich przebieg. Współczesna oferta zakładów bukmacherskich jest w dodatku na tyle szeroka, że „każdy znajdzie coś ciekawego dla siebie”. Od prostego typowania liczby strzelonych bramek, po liczbę rzutów różnych, wynik uzyskany przez drużynę do przerwy itp. Fantazja nie zna granic.

Oczywiście naiwnością byłoby wierzyć, że to dochodowe przedsięwzięcie kiedykolwiek zniknie. Moim skromnym zdaniem sportowe zakłady powinny być jednak lepiej uregulowane prawnie. Dla mnie rzeczą niepojętą jest chociażby fakt, że od kilku lat również w legalnych, największych zakładach bukmacherskich w Europie można obstawiać wyniki w ligach amatorskich. Zresztą m.in. z trzeciej i czwartej ligi udało się organom ścigania Interpolu i Europolu zdobyć wiele dowodów, które mogą pograć również kluby z naszego regionu.

I przytoczę jeszcze jeden przykład, który z moralnego punktu widzenia jest dla mnie klasycznym konfliktem interesów: sponsorzy tytułarni sportowych rozgrywek rekrutujący się z najpopularniejszych zakładów bukmacherskich. Najwyższa klasa piłkarska w RC nosi nazwę Chance Liga, na Słowacji... Niké Liga, w Polsce od sezonu 2024/2025 zakłady bukmacherskie Betlic stały się głównym sponsorem tytułarnym niższych klas rozgrywkowych. W myśl hasła „wspólnie możemy wiele zdziałać”.

CYTAT NA DZIŚ

Piotr Cugowski

polski muzyk, wokalista zespołu Bracia, syn Krzysztofa Cugowskiego, rockman. W przyszłym roku będzie obchodził 30-lecie pracy zawodowej, ale teraz ukazał się jego najnowszy singiel – ballada „Niedorośli”

Zestarzeć można się też w młodym wieku.

Młodość to nie metryka. Metrykalnie możemy być młodzi, ale mentalnie starzy.

A czy ja czuję się dorosły? Mężczyzna

wchodzi w wiek dorosły, gdy rodzi się

jego dziecko. Mój syn ma dziś 15 lat, więc

można powiedzieć, że już jakiś czas

jestem dorosły. Tekst „Niedorośli” jest

o przewrotności ludzkiej natury. Kiedy

jesteśmy młodzi, to bardzo chcemy już być

dorośli. A gdy jesteśmy dorośli, to tęsknimy

za dzieciństwem

DZIŚ...

27

marca 2026

Imieniny obchodzą:

Lidia, Ernest, Rupert

Wschód słońca: 5.20

Zachód słońca: 18.02

Do końca roku: 279 dni

(Nie)typowe święta:

Międzynarodowy

Dzień Teatru

Przysłowie:

„Gdy w Ruperta niebo

jasne będzie, w lipcu także

czas pogody wszędzie”

JUTRO...

28

marca 2026

Imieniny obchodzą:

Anieli, Joanna, Aleksander

Wschód słońca: 5.17

Zachód słońca: 18.04

Do końca roku: 278 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Żelków

Przysłowie:

„Gdy chcesz poznać

pogodę w czerwcu roku

tego, uważaj, jak będzie

w Jana Damascieńskiego”

POJUTRZE...

29

marca 2026

Imieniny obchodzą:

Stefan, Eustachy

Wschód słońca: 5.15

Zachód słońca: 19.05

Do końca roku: 277 dni

(Nie)typowe święta:

Niedziela Palmowa

Przysłowie:

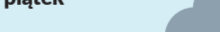
„W Niedzielę Kwietną

dzień jasny, jest to dla lata

znak krasny”

POGODA

piątek

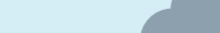

dzień: 3 do 5°C

noc: 5 do 3°C

wiatr: 4-6 m/s

sobota

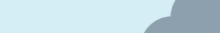

dzień: 9 do 11°C

noc: 5 do 3°C

wiatr: 3-5 m/s

niedziela

dzień: 6 do 8°C

noc: 5 do 3°C

wiatr: 2-4 m/s

Finałowa piątka na nazwę kładki

Kładka Nadziei, Kładka Sąsiedzka, Kładka Olzianka, Kładka bez Granic oraz Kładka nad Olzą – to finałowa piątka propozycji na nazwę kładki łączącej Łąki z Pogwizdowem. Nazwy zgłaszali mieszkańcy obu stron granicy. Finałowe głosowanie trwa do 10 kwietnia.

Łukasz Klimaniec

Andrzej Bizoń, wiceprezydent Karwiny, przynajmniej, że pomysłów na nazwę kładki, które mieszkańcy w pierwszym etapie zgłaszali do 15 lutego, było naprawdę dużo, a wybór pięciu finałowych wcale nie był łatwy. – Ostatecznie jednak wspólnie wybraliśmy pięć nazw, spośród których mieszkańcy mogą teraz wskazać tę, która jest im najbliższa – wyjaśnia Andrzej Bizoń. Głosowanie na nazwę kładki trwa do 10 kwietnia za pośrednictwem formularza

• Stalowa konstrukcja łącząca karwińskie Łąki z Pogwizdowem w gminie Hażlach to wygodne przejście dla pieszych i rowerzystów. Fot. UG w Hażlichu

internetowego na stronie z.karvina.cz/jmeno.

– Nowa kładka będzie łączyła nie tylko dwa brzegi, ale przede wszystkim ludzi – ich codzienne życie, relacje sąsiedzkie i wspólne chwile po obu stro-

nach granicy – podkreśla Andrzej Bizoń.

Stalowa konstrukcja o długości około 70 i szerokości 3,5 metra łącząca karwińskie Łąki z Pogwizdowem w gminie Hażlach to wygodne

przejście dla pieszych oraz rowerzystów. Inwestycja kosztowała 41,6 mln koron, z czego około 80 procent kosztów pokryło unijne dofinansowanie. Projekt wsparły także pieniądze z budżetu miasta Karwiny. ▲

Już jutro teatralna noc

Na dziś przypada Międzynarodowy Dzień Teatru. W Czeskim Cieszynie się przeciągnie. Teatr Cieszyński otworzy jutro podwoje widzom i mieszkańcom w ramach XIV Nocy Teatrów.

Program wydarzenia zaplanowało powstałe niedawno Cieszyńskie Centrum Teatru i Kultury. Po raz pierwszy po remoncie można będzie zwiedzić z przewodnikiem cały teatr i nowe planetarium. Zwieńczeniem wyjątkowego wieczoru będzie ostatnie wystawienie sztuki „Amadeusz” o W. A. Mozarcie w wykonaniu Sceny Czeskiej. W planetarium Teatr Dokoła z Tábora przedstawi słuchowisko radiowe z elementami teatru jednego aktora na motywy sztuki Václava Havla „Odchązi” („Odejsia”). To nieprzypadkowy wybór – motto tegorocznej edycji „Prawda, absurdalność, odwaga” przypomina 90. rocznicę urodzin

zmarłego czeskiego dramaturga, dysydenta i prezydenta.

Zainteresowanie wiedzeniem teatru z przewodnikiem jest spore, wejściówki są już wyprzedane. Można jeszcze kupić bilety na spektakle „Dziwożona” i „Amadeusz” (stan z czwartku).

– Chcemy, żeby ludzie doświadczali teatru jako żywego organizmu. Żeby widzieli, gdzie powstaje spektakl, gdzie aktorzy szukają wyrazu, gdzie rodzi się światło, muzyka i kostiumy. I żeby zrozumieli, że teatr to nie tylko wieczór na widowni, lecz długi proces pełen wątpliwości i odwagi – powiedział nam na gorąco rzecznik prasowy MFK Karwina, Adam Januszek. Wśród miasta i klub byli już bardziej konkretni. – Rada Miasta Karwiny na swoim posiedzeniu w dniu 25 bm. zajmowała się m.in. sprawami związanymi z najnowszym skandalem korupcyjnym w czeskim środowisku piłkarskim, który zahacza również o pierwszoligowy klub karwiński. Uczestnicy obrad podjęli jednomyślną uchwałę, na mocy której nie ma po wodzie do zwolnienia nadzwyczajnego posiedzenia przedstawicielstwa – czytamy w oficjalnym oświadczeniu władz miasta. Pod nieobecność prezydenta Wolfa miastem kieruje tymczasowo pierwszy wiceprezydent, Lukáš Raszky.

– Funkcjonowanie urzędu i samorządu miasta oraz realizacja projektów miejskich nie są w żaden sposób zagrożone czy ograniczone. Wszelkie usługi na rzecz obywateli w dalszym ciągu świadczone są w całej rozciągłości. Mamy mocny zespół fachowców, którzy są gwarancją bezproblemowego rozwoju miasta – zaznaczył Raszky.

KRESKĄ MALOWANE

Rys. JAKUB MROZEK

Nagrodzili nauczycieli m.in. polskich szkół

Karolina Ciengiel z Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie i Mariola Mikula z Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszynie znalazły się w gronie nauczycieli nagrodzonych przez władze tego miasta.

Ceremonia wręczenia nagród dla pracowników pedagogicznych szkół i placówek oświatowych z Czeskiego Cieszyna z okazji Dnia Nauczyciela miała miejsce w śródownie populudnie w Ośrodku Kultury „Strzelnica”.

Burmistrz Karel Kula dziękował pedagogom za ich codzienną pracę, zaangażowanie i cierpliwość życząc, żeby praca nadal dawała im satysfakcję i radość.

– Praca nauczycieli jest niezastąpiona. Kształtujemy nie tylko wiedzę, ale i charakter naszych dzieci. Bardzo cenimy wasz wysiłek, energię i serce, które wkładacie w swoją pracę – podkreślił.

Nagrody przyznano w dwóch kategoriach – w kategorii Wybitna Osobowość Pedagogiczna Roku nagrodzone zostały m.in. Karolina Ciengiel z Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie i Mariola Mikula z Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszynie. W tej samej kategorii nagrody odebrali Janina Maljurek (przedszkole, szkoła podstawowa i Średnia Śląskiej Diakonii), Jolanta Byrtusowa (AGEL, średnia szkoła medyczna i wyższa szkoła

• Nauczyciele zostali wyróżnieni w kategoriach Wybitna Osobowość Pedagogiczna oraz za wieloletnią działalność pedagogiczną. Fot. UM Czeski Cieszyn

Anna Brada wyróżniona

Dwudziestu nauczycieli z województwa morawsko-śląskiego otrzymało nagrody z okazji Dnia Nauczyciela podczas gali we Frydku-Mistku. Jedną z wyróżnionych osób była Anna Brada, nauczycielka fizyki ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy z polskim językiem nauczania, która odebrała nagrodę z rąk hetmana Josefa Belicy. W tym roku nominacje otrzymało 75 osób, które w swojej pracy z dziećmi i młodzieżą wykraczają poza standardy nauczania.

zawodowa medyczna) i Adam Pizúr (szkoła podstawowa i przedszkole Pod Dzwonek).

W kategorii za wieloletnią działalność pedagogiczną nagrodzeni zostali Marie Blahutová (Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Masaryka), Renáta Honsárková (Szkoła Podstawowa i Przedszkole Grabina), Jolanta Byrtusová (AGEL, średnia szkoła medyczna i wyższa szkoła

(Średnia Szkoła Albrechta), Lenka Martinková (Szkoła Podstawowa i Przedszkole Konstanty, Ilona Klusová (Akademia Handlowa) oraz Pavlína Kochová (Gimnazjum im. Josefa Božka).

Wydarzenie w „Strzelnicy” uświetniła oprawa muzyczna – Szarka Secowa zaśpiewała francuskie i czeskie chansony.

(klm)

Nastolatki zatruty się lekami

Do jednej ze szkół podstawowych w Hawierzowie wzywano we wtorek po południu pogotowie ratunkowe. Według wstępnych informacji sześcioro uczniów zatruty się lekami.

– Wśród osób, którym udzielano pomocy, było trzech chłopców i trzy

dziewczyny, wszyscy mieli po 12-13 lat. Według dostępnych informacji mieli podobno zażył lekarstwa przeznaczone do leczenia bezsenności. W momencie przyjazdu pogotowia życie dzieci nie było zagrożone, lecz występowały u nich takie objawy jak mdłości, wymioty, senność. Jeden z chłopców miał

problemy krążeniowe – opisał sytuację rzecznik pogotowia Lukáš Humpl.

Ratownicy zbadali wszystkie zatrute dzieci, udzielili im pierwszej pomocy i zapewnili ich transport do przychodni pediatrycznych w Hawierzowie i Karwinie. Stan wszystkich poszkodowanych był stabilny. (dc)

Z Raju do piekła?

Dokończenie ze str. 1

Dotarli do mnie informacje, które krążą w przestrzeni publicznej, i które pojawiły się na wtorkowej prasowej konferencji związków – powiedział nam na gorąco rzecznik prasowy MFK Karwina, Adam Januszek. Wśród miasta i klub byli już bardziej konkretni. – Rada Miasta Karwiny na swoim posiedzeniu w dniu 25 bm. zajmowała się m.in. sprawami związanymi z najnowszym skandalem korupcyjnym w czeskim środowisku piłkarskim, który zahacza również o pierwszoligowy klub karwiński. Uczestnicy obrad podjęli jednomyślną uchwałę, na mocy której nie ma po wodzie do zwolnienia nadzwyczajnego posiedzenia przedstawicielstwa – czytamy w oficjalnym oświadczeniu władz miasta. Pod nieobecność prezydenta Wolfa miastem kieruje tymczasowo pierwszy wiceprezydent, Lukáš Raszky.

– Funkcjonowanie urzędu i samorządu miasta oraz realizacja projektów miejskich nie są w żaden sposób zagrożone czy ograniczone. Wszelkie usługi na rzecz obywateli w dalszym ciągu świadczone są w całej rozciągłości. Mamy mocny zespół fachowców, którzy są gwarancją bezproblemowego rozwoju miasta – zaznaczył Raszky.

Z Raju do piekła?

Dokończenie ze str. 1

Radni uczestniczący w posiedzeniu podkreślił, że Karwina nie jest właścicielem klubu MFK (Miejskiego Klubu Piłkarskiego). Nazwa odpowiedzialna przynależność regionalną, tradycję i wsparcie miasta na rzecz sportu młodzieżowego, nie zaś strukturę własnościową ratusza. Właścicielem klubu jest stowarzyszenie (po czesku zapsany spolek) ściśle współpracujące z inwestorami prywatnymi. Model, w którym miasto figuruje jako kluczowy partner młodzieży i właściciel stadionu, nie zaś jako bezpośredni właściciel klubu, w czeskich realiach jest całkowicie normalny. Jak wynika z oświadczenia radnych, wszelkie wsparcie miasta na rzecz klubu zawsze było transparentne i dotyczyło wyłącznie dzieci i młodzieży. Najbliższe posiedzenie przedstawicielstwa odbędzie się w Karwinie zgodnie z planem za miesiąc.

Śledztwo w sprawie korupcji w czeskim futbolu zainicjowały same władze FAČR. – Skandal korupcyjny nie dotyczy Związku, ale konkretnych klubów i protagonistów uwikłanych w całą sprawę – zaznaczył prezes FAČR, David Trunda. MFK Karwina jest jedynym pierwszoligowym podmiem współpracującym w aferę korupcyjną. Pozostałe ślady prowadzą do klubów w drugiej, trzeciej i czwartej lidze, z siedzibami na Morawach i Śląsku, w których oprócz łapówek w grę wchodzi też „piłkarski poker” z sędziami i uczestnictwem w nielegalnym hazardzie bukmacherskim. – Z mojej strony zrobię wszystko, żeby zniszczyć mafie podłączoną pod nielegalny biznes bukmacherski – podkreślił Trunda. (fb)

Jakie konsekwencje grożą klubowi MFK Karwina?

Jeżeli klub podejmie kroki (...) z przyzwoleniem działaczy klubu, klub zostanie ukarany walkowerem meczu, pozbawieniem punktów aż do wysokości 20 punktów albo wykluczeniem drużyny z rozgrywek, ewentualnie karą pieniężną do wysokości 10 mln koron – mówi regulamin. Jest sprawą oczywistą, że karwińskiemu MFK może w ostateczności grozić wykluczenie z ligi, w której obecnie klub zajmuje 8. pozycję.

Wejź do STREFY PREMIUM

Z werku do domu, gdzie rządzi starcka

W Domu PZKO w Milikowie-Centrum ostatnio niemal co wieczór jarzą się w oknach światła. Zespół teatralny odbywa intensywne próby komedii gwarowej „Ablez prosto z Ławy”. Premiera odbędzie się zgodnie z tradycją w Niedzielę Wielkanocną.

• Z poniedziałkowej próby teatru amatorskiego w Milikowie.

Danuta Chlup

Co oznacza słowo „ablez”? I dlaczego Ława w tytule napisana jest wielką literą? Na poniedziałkowej próbie wyjaśnił nam to autor scenariusza David Haratyk:

– „Ablez” to określenie używane w „werku”. Tak się mówi „po naszymu” na zmianę „szychet”. Spektakl jest z hutniczego środowiska i luźno nawiązuje do przedstawienia „Ława”, które graliśmy w ubiegłym roku. Dlatego Ława w nazwie napisana jest wielką literą – jako nawiązanie do tamtego tytułu.

– Cztery główne postacie to robotnicy Huty Trzynieckiej, którzy pojawili się już w „Ławie” i przeżywali tam różne perypetie. W „Ablezie”

bardziej przybliżymy ich życie poza hutą. A przede wszystkim perypetie Alojza Łoparzonego – z huty przeniesiemy się do jego domu, gdzie szefuje starcka – scenarzysta przybliżył główne wątki pojawiające się w spektaklu.

Sztuka składa się z trzech aktów po mniej więcej pół godziny, publiczność obejrzy zatem pełnowymiarowe przedstawienie.

Haratyk zdradził także w rozmowie z „Głosem”, jak pracował nad scenariuszem.

– Pomyśleliśmy na główną fabułę urodziły mi się w głowie już wtedy, gdy powstawała „Ława”. Przez jakieś pół roku zbierałem dowcipy i różne żartobliwe powiedzenia z naszego terenu, którymi mógłbym dopełnić i ożywić nową sztukę. Na bieżąco zapisywałem pomysły. Samo intensywne pisanie zajęło mi później około dwóch miesięcy, pisałem

mniej więcej cztery razy w tygodniu po godzinie.

Haratyk przyznał, że sam nie pracuje w hucie, lecz wiele się o niej nasłuchał od starszych członków rodziny. – Tata, wujek, babcia, dziadek – wszyscy tam pracowali. I na bieżąco o tym opowiadali. To środowisko zostało już pokazane w „Ławie” – mojej pierwszej sztuce scenicznej. W „Ablezie” to kontynuuję.

Autor scenariusza zagra Milana, jednego z robotników. W główną rolę Alojza wcieli się Damian Sikora. Na scenie pojawi się w małej roli także reżyserka i kierowniczka zespołu teatralnego Halina Waclawek.

– Na scenie wystąpi 12 osób w 13 rolach – sprzecyżowała.

Próby trwają nawet trzy godziny, w tym, że nie wszyscy aktorzy muszą w nich przeżywać całe uczestniczyć, ponieważ każda z nich podzielona jest na trzy części odpowiadające

• Autor scenariusza David Haratyk w roli Milana i Józef Waclawek, który zagra starckę. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

trzem scenom spektaklu. W reżyserii pomaga Halinie Waclawek Andrzej Mazur – reżyser „Ławy”.

W poniedziałkowej próbie brał udział m.in. Józef Waclawek, mąż kierowniczkę zespołu. Na scenie, w kaszkiecie i z laską, przypominał starczyka, lecz nie pasował do tej roli jego zmieniony głos. Ten dysonans wyjaśnił się w rozmowie.

– Czasem bywa tak, że niektóre role są pisane z myślą o konkretnej osobie. I właśnie moja tegoroczna rola do takich należy. Kiedyś w pewnej sztuce grałem starckę, chyba zabrakło kobiet i dlatego ja dostałem tę rolę. A ponieważ to się podobalo i parę razy to wspominaliśmy, teraz ponownie zagram starckę – śmiał się pan Józef, dodając, że na występach będzie ubrany stosownie do babskiej roli.

Kierowniczka zespołu zwróciła uwagę na rewolucyjną zmianę w dystrybucji biletów. Powinien za-

Kiedy można będzie obejrzeć „Ablez prosto z Ławy” w Domu PZKO w Milikowie-Centrum? W niedziele 5, 12, 19 i 26 kwietnia oraz w czwartki 9 i 16 kwietnia. Wszystkie spektakle rozpoczynają się o godz. 17.00. Bilety na wszystkie terminy można kupić wyłącznie on-line na portalu smsticket.cz. Do wyszukiwarki na stronie wystarczy wpisać „Ablez”. Przeprowadza ruszy 30 marca. Blisze informacje na profilu FB MK PZKO Milików-Centrum.

poznać się z nią każdy, kto zamierza wybrać się czy to na premierę, czy na którąś z kolejnych przedstawień.

– Mamy nowy system sprzedaży biletów. Należy je kupić on-line na stronie smsticket.cz. Nie będzie sprzedaży biletów na miejscu przed przedstawieniem – podkreśliła Halina Waclawek.

Nowy teatr na Czarnej Łące

Morawsko-śląski Teatr Narodowy w Ostrawie będzie miał nową scenę. Na terenach Targów Czarna Łąka już latem ruszą prace budowlane. Na scenę teatralną zostanie przebudowany dawny pawilon targowy G z 1961 roku.

Rada Miasta Ostrawy zdecydowała, że w tym roku przeznaczy na budowę pierwszą część funduszy w wysokości 70 mln koron. Pod koniec 2028 roku MŠTN będzie miał do dyspozycji nowy budynek z salą teatralną dla 220 widzów i zapleczem do prób. Jednocześnie miasto zyska przestrzeń, która będzie mogła pomieścić (na przykład w przypadku koncertów) aż 500 osób.

– W pawilonie „G” powstanie nasza scena studyjna. Będzie służyła jako pełnowartościowa przestrzeń do spektakli, a jednocześnie

ożywi popularną przestrzeń na terenach targowych – powiedział Jiří Nekvasil, dyrektor Morawsko-śląskiego Teatru Narodowego.

Po dokończeniu budowy można będzie rozpocząć drugi etap kompleksowego remontu Teatru Jiřígo Myrona znajdującego się w centrum Ostrawy. Na czas remontu MŠTN przeniesie działalność tego teatru na nową scenę.

– Adaptacja pawilonu G na nową scenę alternatywną ma kluczowe znaczenie nie tylko dla działalności i rozwoju Morawsko-śląskiego Teatru Narodowego, ale także w kontekście całej miejskiej infrastruktury kulturalnej. Wpisuje się w całościową rewitalizację Czarnej Łąki – skomentowała wiceprezydent Ostrawy Lucie Baránková-Vilamová.

W skład MŠTN wchodzi obecnie trzy obiekty: Teatr Jiřígo Myrona, Teatr Antonína Dvořáka i kameralny Teatr 12. (dc)

• Tak będzie wyglądał nowy budynek teatralny. Wizualizacja: Atelier 38

Skarby ukryte w ziemi

Początek wiosny to w przedszkolach okres, gdy dzieci uczą się sadzić i siać rośliny. Przedszkolaki z oddziału „Misie” w Koszarzyskach najpierw szukały skarbów w ziemi. Jakich? Przeczytajcie, to się dowiecie.

• Dzieci szukają w ziemi ziarenek i cebulek.

Danuta Chlup

Przedszkole w Koszarzyskach jest czesko-polskie. Do oddziału „Misie” uczęszcza 16 dzieci, do oddziału „Divočáci” 22. Zabawa poranna, na dworze oraz zajęcia popołudniowe są wspólne. Przedpołudniowe zajęcia kierowane o charakterze edukacyjnym odbywają się w oddziałach osobno: w „Misiach” po polsku, w „Divočákach” po czesku.

Odwiedziliśmy „Misie” w czwartek w ub. tygodniu. Zajęcia kierowane rozpoczęły się na podłodze. Dzieci z nauczycielkami Urszulą Walaską i Barbarą Pękala utworzyły krąg, przekazywały sobie kolejno pluszowego misia Gucia i zwierzały mu się ze swoich radości i trosk. Później zaczęły się już zajęcia poświęcone wiosennej pracy na polu i w ogrodzie. Pani Urszula rozpostarła duży kolorowy plakat, na którym dużo się działo. Dzieci opowiadały o przedstawionych tam czynnościach i używanych narzędziach.

A potem na dzieci czekała niespodzianka. Każdy przedszkolak otrzymał pudełko z ziemią z ogrodu i ukrytymi w niej skarbami. Dzieci usiadły przy stolikach i z

• Już zasadzone! Fot. DANUTA CHLUP

zaintrygowaniem wygrzebywały z gleby cebulki mieczyków oraz ziarenka grochu, fasoli, soczewicy i dyni. Dlaczego pani nazwała je skarbami? Dlatego, że są takie małe, niepozorne, a wyrosną z nich duże, pożyteczne rośliny. Mieczyki cieszą oczy pięknymi kwiatami, groch, fasola, soczewica czy dynia dostarczają nam potraw.

Każde dziecko posadziło do doniczki wybrane przez siebie ziarenko lub cebulkę. Co dzieci najczęściej wybierały? – Ja posadziłem dynię – chwalił się Olek.

– Ja mam cebulkę, wyrosnie z niej kwiatek. Lubię różowe i białe – powiedziała Tosia.

– Z cebulki wyrosnie mi duży kwiat – cieszył się Kubuś.

– A ja mam dwa nasionka w doniczce – przyznała Sabinka.

Podczas pracy z ziemią zrobił się trochę bałagan, lecz przedszkolaki nie zapomnieli o sprzątananiu. W ruch poszły małe łopatkę i zmiotki.

Już w zeszłym tygodniu wprowadzaliśmy dzieci w temat roślin, kwiatów. A w tym tygodniu mamy temat „Wiosna w ogrodzie”. Wczoraj byliśmy w ogrodku, gdzie mamy podwyższone grządki. Na razie dzieci je czyściły. W przyszłym tygodniu rozpoczyna się przygotowanie do Wielkanocy – pani Urszula Walaska przybliżyła aktualne zajęcia. (dc)

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Plakat pełen kwiatów

Rys. WŁADYSŁAW OWICZARZY

Skrzaty wróciły do domu z targu, na którym sprzedawano wiosenne kwiaty w doniczkach i koszykach. Przed oczami wciąż miały pełno kolorów, a w nosach wciąż czuły przyjemny zapach.

– Wiosna jest taka kolorowa! – zachwycała się Ludmiłka. – Aż mnie ochota bierze, aby wyciągnąć duży arkusz papieru i farby, i namalować wiosnę.

Dobry pomysł – przyznał Głosik. – Wiesz, jak moglibyśmy to zrobić? Napiszemy dużymi, wyraźnymi literami słowo WIOSNA, a pod każdą z liter namalujemy kwiatek, którego nazwa rozpoczyna się właśnie od tej litery.

Skrzaty szybko zabrały się do malowania. Ale nazwy kwiatów czy też kwitnących krzewów nie od razu przychodziły im do głowy. W końcu jednak udało im dopasować kwiat do każdej litery. A przy okazji zjrzały do Internetu i poczytały sobie ciekawostki o tych roślinach. Jakie to były gatunki? W – wrzos, I – irys, O – orchidea, S – sasanka, N – narcyz, A – azalia.

A może spróbujecie zrobić coś podobnego? Może przypomniecie sobie lub wyszukacie (w książkach, w internecie) inne nazwy kwiatów na litery W, I, O, S, N, A? Głosik i Ludmiłka zachęcają Was do tego i życzą Wam powodzenia. (dc)

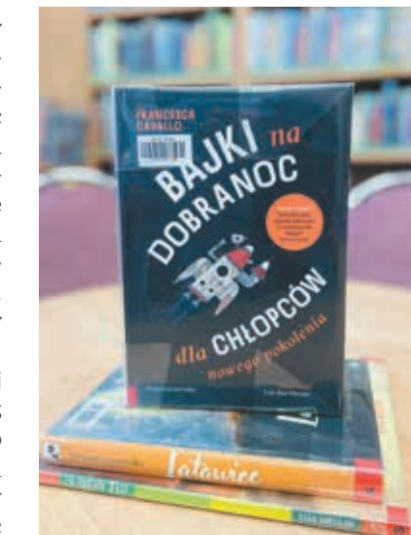
CO W BIBLIOTECE PISZCZY

Nowości książkowe z Biblioteki Miejskiej w Czeskim Cieszynie poleca bibliotekarz František Šzyczyško z oddziału przy ul. Havlíčková.

„Bajki na dobranoc dla chłopców nowego pokolenia” napisała Francesca Cavallo, autorka bestsellerowych „Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek”. Tym razem zwraca się przede wszystkim do chłopców. Opowiedziane przez nią historie zabierają dzieci w wyimaginowaną podróż na planety, na których mogą być sobą. Nie muszą być bohaterami, aby czuć się kochane.

„Latawiec” – książka polskiej autorki Barbary Kosmowskiej z ilustracjami Emilií Džubák to otulająca opowieść o przyjaźni międzypokoleniowej pomiędzy chłopcem, który musi zmierzyć się z tym, że jego tata wyprowadził się z domu oraz panem Albertem, który świetnie się sprawdza w roli dziadka.

Kim jest Ted z książki „Po prostu Ted” Lisy Sheehan? Smokiem, który chciałby się z kimś zaprzyjaźnić, lecz trudno mu to przycho-

Fot. FRANTIŠEK ŠZYČYŠKO

dzi, ponieważ każdego odstrasza ostrymi pazurami i smoczym oddechem. To pełne humoru, pięknie zilustrowane opowiadanie o poszukiwaniu własnej tożsamości, przyjaźni i nawiązywaniu relacji. Opr. (dc)

Pomagajmy tym, którzy pomagają

Charytatywny Koncert Pasyjny Muzyki i Słowa na rzecz hospicjum Medica Trzyniec (Medica 3nec) zabrzmiał w środowe popołudnie w trzynieckim kościele ewangelickim. Publiczności zaprezentowali się chór „Canticum Novum” prowadzony przez Leszka Kalinę oraz Tercet LaFrella. Był to pierwszy pasyjny koncert dedykowany Medice.

• Chór „Canticum Novum” wykonał m.in. „Ojciec nasz” Stanisława Moniuszki i „Stabat Mater” Grzegorza Gerzyckiego. Zdjęcie: ŁUKASZ KLIMANIEC

• Danuta Wałach w rozmowie z Krzysztofem Kokotkiem przybliżyła historię hospicjum.

Łukasz Klimaniec

Na otwartości Kościoła na takie wydarzenia zwracał uwagę pastor Jiří Chodura, a katolicki duchowny ks. Marcin Kieras zauważył, że muzyka często pomaga chorym. Zaprezentowane przez chórzystów utwory m.in. „Ojciec nasz” Stanisława Moniuszki, „Stabat Mater” Grzegorza Gerzyckiego czy „Agnus Dei” Józefa Świdra przeplatane były czytaniem Pisma Świętego i rozmowami Krzysztofa Kokotka, prezesa MK PZKO w Oldrzychowicach z przedstawicielkami hospicjum, m.in. założycielkami tej organizacji

Danutą Wałach i Libuś Koppową, które przybliżyły temat działalności instytucji i pomocy, jaką świadczy mieszkańcom regionu. Danuta Wałach przyznała, że historia powstania Medici Trzyniec była prosta, ale zrodziła się z bardzo ważnej potrzeby – żeby człowiek nieuleczalnie chory nie został sam w obcym szpitalnym środowisku, ale mógł być w domu, wśród bliskich.

– Co jest najważniejsze, gdy patrzę wstecz? Nie liczą się przepracowane lata i projekty. Najważniejsze jest to, że za każdą usługą stoi konkretny człowiek, konkretna rodzina i konkretna historia. A jeśli człowiek czuje się dobrze w domowym środowisku, a rodzina ma poczucie, że ktoś stoi koło niej i jej pomoże, wesprze, odciąży, to wtedy ma to wielki sens – podkreśliła.

Marta Bartnicka z Medica 3nec zaznaczyła, że domowe hospicjum oferuje usługi w ramach opieki paliatywnej w promieniu 30 km od Trzyniec tym osobom, które decydują się zostać w domu, gdy ich najbliższa osoba odchodzi. Specjaliści Medici oferują wsparcie całej rodziny, nie tylko przez wizyty lekarzy, pielęgniarek i osób ze służb społecznych, ale także poprzez wsparcie psychoterapeutów. Ponieważ państwo czeskie pokrywa tylko 60 proc. kosztów, co roku hospicjum staje przed wyzwaniem zdobycia 2 mln koron od darczyńców.

– Pomyśl koncertu powstał z otwartych serc chórzystów, którzy chcieli wystąpić, bo czuli, że potrafią pomagać otwartym sercem. Powiedzieli o tym Krzysztofowi Kokotko-

wi, głównemu organizatorowi, dzięki któremu wszystko udało się w miarę szybko i zgrabnie. Bo pierwsza myśl pojawiła się końcem ubiegłego roku – przyznała Marta Bartnicka.

Krzysztof Kokotek, prezes MK PZKO w Oldrzychowicach, stwierdził, że idea powstała spontanicznie podczas współpracy z Medicią przy rozświetlaniu choinki na Fojstwiu.

– Stwierdziłem, że dziewczyny z Medici są niesamowite – serdeczne i bardzo zaangażowane. Widząc ich zapał i serce, jakie wkładają w swoją działalność i znając ich służbę, jaką oferują społeczeństwu, wpadłem na pomysł, żeby zrobić koncert, którym ich wesprzemy – powiedział Krzysztof Kokotek. – To koncert o nich i dla nich. Chcieliśmy go zorganizować w okresie wielkopostnym,

bo takich koncertów jest niewiele, a mamy wspaniałe chóry. Dlatego połączyliśmy dwie myśli – wyciszenia wielkopostnego z tematyką hospicyjną. To koncert nie tylko o wyciszeniu, ale i pomocy. Mottem koncertu jest zdanie: „Pomagajmy tym, którzy pomagają – pomagajmy wspólnie” – podkreślił.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. konsul generalna RP w Ostrawie Anna Olszewska, prezydent Trzyniec Věra Paľková oraz Helena Legowicz, prezes Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC. Każdy wchodząc do kościoła mógł wrzucić datkę do skarbonki lub wpłacić pieniądze skanując kod QR. Wesprzeć działalność Medica 3nec można korzystając także ze strony <https://www.darujme.cz/vyзва/1205286>

Charytatywnie na Wielkanoc

Charytatywny Jarmark Wielkanocny połączony z warsztatami dla dzieci miał miejsce we wtorek po południu w Domu PZKO w Jabłonkowie. Można było zakupić najrozsądniejsze okolicznościowe ozdoby czy smakołyki. Dochód został przeznaczony na rehabilitację Adama Patoli, absolwenta jabłonkowskiej szkoły.

• Połączenie jarmarku i warsztatów okazało się strzałem w dziesiątkę. Zdjęcie: NORBERT DĄBKOWSKI

Organizatorem wydarzenia jest Parlament Uczniowski w polskiej podstawówce w Jabłonkowie. – Jarmark organizowany jest raz na Boże Narodzenie, raz na Wielkanoc. Tradycyjnie przyczyniają się do niego uczniowie na lekcjach, rodzice i nauczyciele, by przygotować różne produkty na sprzedaż – mówiła „Głosowi” Irena Gomolowa, koordynator parlamentu.

– W tym roku Parlament Uczniowski po raz pierwszy połączył siły z Miejscowym Kołem PZKO w Jabłonkowie oraz także pierwszy raz wydarzeniu towarzyszą warsztaty dla dzieci – informował Krystian Dąbkowski, przewodniczący parlamentu. – Zysk z tej charytatywnej imprezy przekazujemy na rehabilitację naszego absolwenta po

ciężkim wypadku, Adama Patoli – dodał. – Na tegorocznym jarmarku mamy jeszcze jedną nowość – wydanie wsparcia dla dzieci, które nie mogą chodzić do szkoły, gdyż jest naprawdę ciężko. Cieszy mnie, że młodzi ludzie już w tym wieku się w ten sposób angażują i starają się pracować społecznie – mówi „Głosowi” działacz.

Wystawione produkty robiły duże wrażenie. Przyciągnęły wielu chętnych do zakupu. Wykonanie wielu ozdób było na najwyższym poziomie, pełne szczegółów i barw, które ozdobią niejedną dom podczas zbliżających się świąt Wielkiej Nocy. Należy pamiętać, że nie tylko ozdoby do powieszenia czy położenia na stole, ale również do zjedzenia. Mnogość smakołyków i zapach unoszący się nad stołami przyspieszały podjęcie decyzji.

(endy)

Więcej zdjęć i krótki materiał filmowy na następnej stronie internetowej www.glos.live

Przywrócono dawne polskie napisy

W czasie tegorocznego, trwającego wciąż jeszcze okresu Wielkiego Postu w prezbiterium kościoła katolickiego pw. św. Józefa w Suchej Górnej pojawiły się odnowione stare obrazy maryjne. Dzięki pracy restauratorskiej został im przywrócony nie tylko dawny blask, ale także polskie napisy.

Beata Schönwald

Kiedy po raz pierwszy przyszedłem na miejscową plebanię, zauważyłem, że na ścianach wiszą przepiękne obrazy. Ich wartość historyczną potęgował fakt, że miały zamalowane polskie napisy. Choć co do tego nie mamy pewności, prawdopodobnie stało się tak w czasie II wojny światowej, kiedy nic, co polskie, nie miało na Śląsku racji bytu – mówi proboszcz ks. Roland Manowski, który objął górnosuską parafię na początku lipca ub. roku.

Obrazy, które wkrótce po tym przekazano do odrestaurowania firmie Klaudii i Adama Potyszów, pochodzą z 1937 i 1938 roku. Jeden przedstawia Matkę Boską Częstochowską, pod której wizerunkiem są słowa modlitwy w oryginalnym zapisie sprzed 90 lat: „Zdrowaś Maria Laskiś Pełna Pan z Tobą. Pod Twoją Obronę Uciekamy Się”. Na drugim jest wyobrażona Matka Boska Różańcowa, a pod nią widnieje napis uwzględniający dawne zasady polskiej pisowni: „Królowo różańca świętego módl się za nami!”. Oba obrazy zostały uroczystie poświęcone w drugą niedzielę Wielkiego Postu.

Odnowiony został również obraz Matki Boskiej Częstochowskiej w zakrystii. Jego wartość artystyczna nie dorównuje jednak wartości tych, które znalazły się w kościele po prawej i lewej stronie ołtarza. Natomiast ten, według znawców, najcenniejszy dopiero czeka na renowację. Przedstawia Chrystusa Ukrzyżowanego i na razie znajduje się na plebani.

Na tym jednak nie kończą się zmiany w stroju górnosuskiej świątyni. – Dzięki inicjatywie naszych kościelnych i przy pomocy firmy z Karwiny do prezbiterium wróciły również figury aniołów trzymających pochodnie. Tak jak dawniej

• Ks. Roland Manowski przy obrazie Matki Boskiej Różańcowej.

– co wielu ludzi jeszcze pamięta i dokumentują to również zdjęcia w kronice – stoją one obecnie koło tabernakulum i niejako trzymają straż przy Najświętszym Sakramencie. Nie chodzi zatem o zwykłą dekorację, ale głęboki przekaz teologiczny. Zastępy anielskie wzywamy zresztą także w czasie liturgii mszy świętej, śpiewając „Święty, święty, święty” przed przeistoczeniem – wyjaśnia kapłan.

Natomiast przysłowiową wisienką na torcie stało się umieszczenie sygnaturki w wejściu do kościoła. Pochodzi ona z 1925 roku i jako jedyna nie podzieliła losu dzwonów skonfiskowanych przez Niemców w 1942 roku. Waży 37 kilogramów i nosi imię swoich fundatorów Kornela i Bogumiły Mackowskich. – Dzięki wsparciu finansowemu gminy Sucha Górna, za co jesteśmy jej niezmiernie wdzięczni, sygnaturka, zwana w miejscowej

• Górnosuska gmina ufundowała renowację dzwonu razem z metalową konstrukcją. Zdjęcie: BEATA SCHÖNWALD

• Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej znalazł godne miejsce w prezbiterium w sąsiedztwie witraża św. Izzydora.

gwarze „kónajónczkim”, przeszła renowację i została umieszczona na specjalnej metalowej konstrukcji tworzącej spójną całość z zainstalowaną dwa lata temu przy wejściu nową kratą – podkreśla ks. Manowski.

„Kornel i Bogumiła” po stu latach znajdzie więc ponownie swoje wy-

korzystanie. Będzie ogłaszać wejście procesji podczas uroczystości kościelnych. – Te obrazy, dzwon, anioły stanowią historyczną spuściznę tej parafii. Dlatego zasługują one na to, żeby mieć godne miejsce w kościele – dodaje proboszcz.

Już nie opowie o starej Karwinie

Wponiedziałek bliscy i przyjaciele pożegnali na pogrzebie zmarłego Zbigniewa Śmieję z Karwiny. Zmarł niespodziewanie w wieku 74 lat.

Zbigniew Śmieja pochodził z Karwiny-Kopalni. Interesował się dawną Karwiną, kolekcjonował pamiątki i fotografie. Jego zbiory, informacje i kontakty pomogły Janowi Polakowi w opracowaniu wydanej w ub. roku książki „Fenomen Stara Karwinia”.

– Zbyszek miał bogate zbiory fotografii i pocztówek, wiele rzeczy pamiętał, miał sporo informacji i

kontaktów do świadków historii. To mi bardzo pomogło – powiedział Polakowi naszej redakcji. Obaj razem prowadzili prelekcje o starej Karwinie, z którymi objeżdżali domy PZKO i kluby seniora. Tradycje stały się już prowadzone przez nich spotkania dawnych Karwinianków organizowane w Domu Polskim PZKO we Fryszacie.

– Ja przedstawiałem fakty, Zbyszek dodawał do tego wspomnienia, nadawał tym spotkaniom swojski wymiar, ponieważ mówił „po naszymu” – wspomina Polakowi. Dodaje, że razem mieli przygotować prelek-

cję o Dawkowie i Łąkach, niestety nagła śmierć Śmiei przerwała ich owocną współpracę.

Zmarły był przez ostatnie pięć lat członkiem zarządu Miejskiego Koła PZKO w Karwinie-Nowym Mieście.

– Był moją prawą ręką, choć nie był oficjalnie wiceprezesem – mówi o nim Eugeniusz Herman, prezes Koła. – Razem organizowaliśmy wszystkie spotkania i imprezy. Zbyszek zawsze się starał, aby ludzie się zabawili, przygotowywał quizy na różne tematy – wspomina kolega, którego będzie mu bardzo brakowało. (dc)

• Zbyszek Śmieja na prelekcji w Suchej Górnej. Fot. ARC J. Polakowi

Najsłynniejsza Polka na świecie

Mam poczucie, że w Polsce oczekiwano od Joanny Pacuły rzeczy, których ona nie mogła spełnić, bo nie była w stanie stać się drugą Meryl Streep czy drugą Sharon Stone – mówi dziennikarka Marta Górna, autorka pierwszej biografii Joanny Pacuły w rozmowie z Izą Komendołowicz. Książka „Pacuła. Najsłynniejsza Polka na świecie” miała premierę w środę 25 marca.

Polska Agencja Prasowa

•••

Ale warto zauważyć, że Joanna Pacuła na samym początku kariery, i w Polsce, i w Stanach, powtarzała, że aktorstwo nie jest całym jej życiem i nie jest skupiona tylko na tym. Chciałabym, żeby to była historia o spełnieniu i niezrozumieniu

Kiedy zaczęła pani pracować nad książką o Joannie Pacule, jeden z pani kolegów literatów zapytał: „Po co właściwie to piszesz? Coś tam chyba naclągasz, żadnej kariery w Hollywood nie ma” ...

– Nie byłam zdziwiona. Taka narracja dominuje w polskich mediach. Sama kiedyś myślałam, że Joanna Pacuła to aktorka, która dawno temu wyjechała do Hollywood, gra w filmach klasy B i jej kariera się skończyła. Pamiętam, kiedy dowiedziałam się o niej. Miałam 12 lat, w telewizji leciał film „Wirus”. Dużo wybuchów, robotów, strzelanina, kosmici. W obsadzie Jamie Lee Curtis, Donald Sutherland i Joanna Pacuła. Moja ciocia, która oglądała ten film ze mną, powiedziała, że ta „ruda z rozpuszczonym puklem” to polska aktorka, która wyjechała do kraju i nie zrobiła większej kariery w USA. Długo brałam to za pewnik. Potem Joanna Pacuła była dla mnie postacią z kolorowych magazynów, które przedstawiały ją jako osobę nieszczęśliwą, której się nie powiodło. Tak naprawdę dopiero 10 lat temu zaczęłam się bardziej interesować Joanną, zobaczyłam filmy z nią, które w Polsce nie były znane, a w których często grała pierwszoplanowe role obok wielkich gwiazd. Byłam jej ciekawa, intrygowała mnie i chciałam, żeby inni też dowiedzieli się o jej osiągnięciach. Zabrzmiał to górnolotnie, ale poczułam misję, żeby oddać karierze Joanny sprawiedliwość.

Dotarła pani do ponad 100 osób z całego świata, które pracowały z Pacułą – aktorów, reżyserów. Chciała z nią samą nie udało się porozmawiać.

– Joanna wiedziała, że piszę o niej książkę i godziła się, żeby jej przyjaciele, znajomi, współpracownicy opowiedzieli mi o niej. Praca nad książką trwała długo i nie zawsze wszystko szło gładko. Ostatniego wywiadu w Polsce Joanna udzieliła 20 lat temu. Ale media wciąż publikują o Pacule kilka tekstów rocznie, w których powtarzają te same śpiewki: że miała zrobić karierę, ale nie zrobiła, miała zagrać w „Nagim instynkcie”, ale nie zagrała, bo za zdrosny mąż nie pozwalał jej przyjmować ról rozbieranych i dlatego jej kariera nie potoczyła się tak, jakby mogła. Kolejna powtarzana historia jest o tym, jak wykorzystana Elżbietę Czyżewską i na jej plecach zrobiła karierę w Hollywood. I wreszcie romans ze znanym polskim aktorem, jeszcze przed jej wyjazdem z Polski. Celowo nie używam jego nazwiska. Bo na ten temat polskie media często się rozpływają, chociaż zarówno on w swoim wywiadzie-rzecz nie

podaje imienia i nazwiska Joanny Pacuły, jak i ona też nigdy się do tej historii nie odnosiła.

Roli w „Nagim instynkcie” szkoda, bo mogła wynieść ją na szczyt. Ale to nie jedyna odrzucona propozycja. – Ona sama mówi o „Pogromcach duchów”, „9 i pół tygodnia” i „Nagim instynkcie”. To są te trzy najmocniejsze tytuły. Ale warto podkreślić, że w Hollywood to nic niezwykłego. Aktorkom proponuje się role, one je odrzucają, gra je ktoś inny. Chciałabym, żeby wreszcie w Polsce postrzegano Joannę Pacułę przez pryzmat tego, co zrobiła, a nie tego, czego nie zrobiła.

Napisała pani, że w latach 80. Pacuła weszła do Hollywood razem z framugą. Jak to rozumieć?

– Po roli Iriny w „Parku Gorkiego”, za którą dostała nominację do Złotych Globów, została uznana w Hollywood za ekscytującą nową twarz, na równi z Nastassją Kinski czy Isabellą Rossellini. Wszystkie trzy były zresztą bohaterkami jednego materiału w magazynie „Time”. Skala promocji Joanny Pacuły w amerykańskich mediach w 1983 roku była niewyobrażalna. Ale my w tamtych latach nie mieliśmy dostępu do tych publikacji. Pacuła była w najważniejszych dziennikach i na okładkach najważniejszych amerykańskich magazynów – „Harper’s Bazaar”, „Vogue”, „Cosmopolitan”. Były wywiady z nią, jej sylwetki, rozkładówki. Myślę, że już samo to, że przeciętny Amerykanin z Alabamy czy z Kentucky mógł dowiedzieć się, kim jest Joanna Pacuła, otwierając niedzielną gazetę, świadczy o jej popularności.

Później już chyba nie zagrała tak spektakularnej roli?

– Joanna Pacuła zagrała w Hollywood w kilkudziesięciu produkcjach, część z nich zapisała się w kinematografii. Już samo to jest spektakularne. Czy jest jakaś inna polska aktorka, które to się udało? Warto wymienić film „Poculunek” z 1988 roku. Joanna Pacuła była za rolę w nim nominowana do prestiżowego

Saturna. Polecam „Tombstone”, wester, w którym nawet postaci na czwartym planie grają bardzo znani aktorzy, a na pierwszym blyszczą Val Kilmer, Kurt Russell i Sam Elliott. Dla mnie również filmy telewizyjne Joanny są ważne. Grała w nich przez lata 90. i na początku XXI wieku. Zwykle kreowała główne role ze znanymi aktorami. Na przykład z Joan Collins czy z Robem Stewartem, u nas najbardziej znanym z roli w serialu „Żar tropików” oraz Rutgerem Hauerem, z którym spotkała się nie tylko na planie „Ucieczki z Sobiboru”, ale też w późniejszych o kilkanaście lat „Wojownikach”. Wystąpiła też z Martinem Sheenem. A to, że grała na pierwszym planie, świadczy, że amerykański widz musiał ją kojarzyć, bo w tamtym czasie stacje telewizyjne mocno walczyły o to, żeby widz nie przelączył programu. Dlatego produkowały filmy, w których grają znani aktorzy.

Można powiedzieć, że Pacuła zrobiła karierę w Hollywood?

– Według mnie tak. Problem polega na tym, że jeżeli mówimy o Joannie Pacule i o jej karierze, to do jakiej innej kariery polskiej aktorki możemy ją porównać? Często słyszę, że do Poli Negri. Nie zgadzam się. To były czasy kina niemego, a Joanna Pacuła zaczynała karierę w Stanach w latach 80., gdzie konkurencja była nieporównywalnie większa. Z drugiej strony, jaka inna aktorka tak mocno zakorzeniła się nie tylko w amerykańskiej, ale i światowej kinematografii? Porównywanie jej kariery do amerykańskich aktorek też jest spisane na niepowodzenie, bo przecież startowała z zupełnie innego miejsca i z innymi ograniczeniami. Mam poczucie, że w Polsce oczekiwano od Joanny Pacuły rzeczy, których ona nie mogła zrobić, bo nie była w stanie stać się drugą Meryl Streep czy drugą Sharon Stone, które są Amerykankami z perfekcyjnym angielskim z amerykańskim akcentem.

W mojej książce pojawia się termin „aktorka pracująca”. Aktorka pracująca to aktorka, która pracuje nie na to, żeby być gwiazdą, tylko żeby

• Marta Górna, dziennikarka „Gazety Wyborczej” pisze m.in. o kinie i serialach, przeprowadza wywiady z gwiazdami. Na zdjęciu z książką „Pacuła. Najsłynniejsza Polka na świecie”. Fot. Facebook.com/MartaGorna, Dziennikarka

grać i utrzymywać się w zawodzie. A w Hollywood trudno być aktorem pracującym. Jest bardzo wielu bezrobotnych aktorów, którzy mają wykształcenie aktorskie, ale w ogóle nie dostają ról. A Joanna Pacuła od hollywoodzkiego debiutu w 1983 roku cały czas była i nadal jest aktywna zawodowo. Miała duży pik w karierze w latach 80., potem jeszcze kilka razy w latach 90., ale przecież prawie nikt nie jest na szczycie non stop. W Polsce nie doceniamy tego, co udało jej się osiągnąć. Trochę z braku wiedzy na ten temat.

Trudno mieć taką wiedzę, skoro filmy z jej udziałem do nas nie docierają, a Pacuła od lat nie udziela wywiadów. Zniknęła z polskich mediów na własne życzenie.

– Nie wiem, czy na własne życzenie, bo poruszamy kolejny mit. W 1991 roku udzieliła wywiadu Telewizji Polskiej, po którym była krytykowana i do dzisiaj zresztą jest, że zapomniała, jak mówi się po polsku. Nie wiem, dlaczego tak się stało. Obejrzałam ten wywiad wielokrotnie i Joanna mówi tam piękną polszczyzną, choć słysząc, że ostatnie kilkanaście lat spędziła w USA. Na pewno nie mówi tak, jak twierdzą niektórzy, jakby była Polką w czwartym pokoleniu. Bardzo ją zabolaba ta

krytyka. Nie dziwi mnie to, że później nie miała ochoty rozmawiać z polskimi mediami.

Dlaczego zdecydowała się wyjechać z Polski? Po skończeniu PWST w Warszawie jej kariera świetnie się rozwijała. Dostała etat w Teatrze Dramatycznym, dużo grała w filmach.

– W jednym z wywiadów mówiła, że była wyczerpana. Całe dni miała wypełnione albo planami zdjęciowymi, albo próbami w teatrze, albo nagraniami spektakli telewizyjnych i potrzebowała odpoczynku. Wyjechała na krótki urlop do Paryża, gdzie zastał ją stan wojenny, więc nie mogła wrócić do Polski. Potem pojechała do Stanów i tam otworzyła nowy rozdział swojej kariery filmowej. Jej historia to historia o gigantycznej determinacji. Zaczynanie od zera w obcym kraju, bez znajomości języka. Ułożenie sobie kariery i życia w takich warunkach świadczy o ogromnej sile. Ale warto zauważyć, że Joanna Pacuła na samym początku kariery, i w Polsce, i w Stanach, powtarzała, że aktorstwo nie jest całym jej życiem i nie jest skupiona tylko na tym. Chciałabym, żeby to była historia o spełnieniu i niezrozumieniu. ▲

Trzydziesta Wielkanoc w historii diecezji ostrawsko-opawskiej

Niedługo przypomnimy sobie 30 lat od założenia diecezji ostrawsko-opawskiej. W wywiadzie z biskupem Martinem Davidem oglądamy się wstecz, lecz przede wszystkim rozmawiamy o aktualnych tematach duszpasterskich, ale też finansowych.

Danuta Chlup

Proszę przypomnieć, kiedy i w jakich okolicznościach założono diecezję ostrawsko-opawską?

– Jan Paweł II założył ją 30 maja 1996 roku. Niemniej już znacznie wcześniej, w czasach Marii Teresy, czyniono starania o powołanie diecezji w Opawie. W 1777 roku biskupstwo ołomuńskie zostało podniesione do rangi arcybiskupstwa. Wtedy powstała diecezja bneńska na południe od Olomuńca i analogicznie miała na północy powstać diecezja opawska. Jednak tutaj sytuacja była bardziej złożona i dlatego, pomimo że został już wydany dekret o jej założeniu, w końcu nie powstała. Trzeba było poczekać niemal 220 lat aż do 1996 roku. Starsi czytelnicy z regionu cieszyńskiego z pewnością pamiętają, że w Czeskim Cieszynie była tak zwana administratura apostolska. Zniesiono ją w 1977 roku i obszar ten włączono do archidiecezji ołomuńskiej. Następnie w 1996 on również stał się częścią nowo powstałej diecezji ostrawsko-opawskiej.

Książę biskup jest drugim zwierzchnikiem diecezji. Czego się książę biskup nauczył od swojego poprzednika Františka Václava Lobkowicza?

– Pracowałem u boku biskupa Františka jako wikariusz generalny od 2008 roku. Podziwiałem go za to, że był człowiekiem, który potrafił bardzo otwarcie komunikować i spotykać się z ludźmi z różnych warstw społecznych, nie tylko z wierzącymi. Właśnie tej otwartości i umiejętności przekraczania granic Kościoła uczyłem się od niego.

Jakie były największe wyzwania w trzydziestoletniej historii diecezji?

– Wielkim wyzwaniem dla nowo powstałej diecezji była powódź w 1997 roku. To była kłęska żywiołowa, która dotknęła wielu osób i wtedy Kościół pokazał się jako instytucja ludziom bliska, pomagająca. Pięknym wyzwaniem był 1999 rok, kiedy poproszono nas o choinkę bożonarodzeniową dla Watykanu. Dużo osób do dziś wspomina, że z Morawki wieziono do Rzymu świerk, który na przelotnie 1999/2000 stał na Placu Świętego Piotra. Udało się powołać do życia i rozwinąć różne działania duszpasterskie trwające do dziś. Spośród wszystkich wymienione spotkania dzieci i rodzin z biskupem na początku wakacji na Praszycach. Przychodzi tam ok. tysiąca osób. Stałym wyzwaniem jest dla nas przekazywanie wiary dalszemu pokoleniu, to, czy młodzi ludzi nas rozumieją, czy w zrozumiwały sposób głosimy im Ewangelię.

Ważnym przełomem były z pewnością zmiany w finansowaniu Kościoła?

– W 2012 roku przyjęto ustawę o wyrównaniu majątkowym pomiędzy państwem a Kościołami i następnie rozpoczął się proces tak zwanych restytucji kościelnych – oddania Kościołom mienia skonfiskowanego przez państwo. Naszej diecezji oddano w większości lasy, dlatego musieliśmy powołać do życia wydział Lasy Biskupie, który zajmuje się gospodarką leśną. Generalnie musieliśmy nauczyć się gospodarowania z wizją, że już wkrótce nie

• Biskup Martin David jest drugim zwierzchnikiem diecezji ostrawsko-opawskiej. Fot. IVANA BUŽKOVÁ

będziemy dostawali od państwa funduszy na wynagrodzenia księży i będziemy musieli pokrywać koszty w całości z własnej działalności gospodarczej. Dlatego staramy się odpowiedzialnie zarządzać odzyskanym mieniem, inwestować w majątek przynoszący nam dochody i przygotowując się do tego, że wkrótce będziemy pod względem finansowym stali na własnych nogach. Kilka tygodni temu wprowadziliśmy w życie diecezji Fundusz MOST na platformie Donator. To nowoczesne i dostępne narzędzie, za pomocą którego wierzacy mogą pomóc w finansowaniu kosztów plac duchowieństwa.

W cieszyńskiej części diecezji są parafie dwujęzyczne, gdzie nabożeństwa odprawiane są po czesku i po polsku, po polsku nauczana jest religia, można się po polsku spowiadać. Pojawiają się w związku z tym problemy, które książę biskup musi rozwiązywać?

– Dwujęzyczność jest bogactwem historycznym tego regionu i tej diecezji. Trochę mnie smuci i uważam to za małołkwe, kiedy spieramy się o to, czy więcej nabożeństw ma być w jednym czy drugim języku. Uważam, że właśnie my, ludzie wierzący, powinniśmy mieć świadomość, że łączy nas wiara, nie język. Panu Bogu jest obojętne, jakim mówimy językiem. Jednak czasem musimy stawić czoła tego typu wyzwaniom. Na skutek ubiegłorocznych zmian w obsadzeniu parafii mieliśmy trudności z zapewnieniem polskiego księdza do Czeskiego Cieszyna, lecz w końcu nam się to udało dzięki rozmowom transgranicznym. W Czeskim Cieszynie pomaga teraz franciszkanin z Polski, aby mogli odbywać się także polskie msze i aby parafianie mogli po polsku się spowiadać.

• Zeszlóroczna msza krzyżma w katedrze Boga Zbawiciela w Ostrawie.

Fot. ROMAN POLÁCH/Clowek a víra

Życzenia dla czytelników „Głosu”

Chciałbym życzyć wszystkim Czytelnikom, aby przeżycie Wielkanocy wniosło w ich życie nowe światło nadziei, która daje zmartwychwstanie Chrystusa. Niech nam wszystkim radość wielkanocna doda odwagi do życia w wierze nie tylko od święta, ale także na co dzień

W ramach diecezji bywają w niektórych kościołach odprawiane także tacińskie msze święte w formie sprzed Soboru Watykańskiego II. Czasem dochodzi do pewnych napięć pomiędzy tradycjonalistami a tymi, którzy biorą udział w liturgii posoborowej, współczesnej. Jak do tego dochodzi biskupstwo?

– Pozwolenie na odprawianie mszy łacińskiej w formie przedsoborowej wydał papież Benedykt XVI. Jego następca Franciszek je później ograniczył i zarządził, że biskup diecezjalny może wskazać księży oraz miejsca, w których msze w tej formie mogą być odprawiane. Zgodnie z tymi ustaleniami papieża Franciszka jest kilka miejsc w naszej diecezji, gdzie ks. Marcel Tesarčík te msze odprawia. Smutne jest to, że na tym tle rodzą się konflikty. Kiedy jakaś grupa mówi, że tylko ta „jej” liturgia jest jedyną właściwą. Myślę, że tradycyjną formę mszy świętej powinniśmy traktować jak swego rodzaju bogactwo, które posiada Kościół i jeżeli kogoś to ubogaca, to dobrze. Uważam jednak, że to jest nie do przyjęcia, aby z tego powodu była kwestionowana obecna forma celebrowania mszy świętej.

Ille księży pracuje w diecezji ostrawsko-opawskiej?

– Wraz z zakonnikami mamy ich 227. Muszą obsłużyć 276 parafii, czyli dzisiaj jest już powszechnie, że nie w każdej parafii jest ksiądz. Doświadczamy spadku powołań kapłańskich, w seminarium w Olomuńcu mamy aktualnie trzech studentów z naszej diecezji. To niedużo, chociaż akurat w bieżącym jubileuszowym roku będziemy mieli i święcenią diakoniów, i kapłańskie. Stopniowo będziemy musieli nauczyć się radzić ze spadkiem liczby księży. Prawdopodob-

nie będzie dochodziło do sytuacji, gdy do niektórych parafii, które dziś mają jeszcze swojego proboszcza, będzie dojeżdżał inny ksiądz, a ci kapłani, którzy mają jedną parafię, będą ich mieli więcej do obsłużenia.

Ille księży z Polski służy w tej diecezji?

– Ta liczba ustabilizowała się w ostatnich latach, już długo nie przyszedł żaden nowy ksiądz z Polski. Mamy ich około 50. Ich status jest różny. Niektórzy przyszli do nas z Polski jako studenci, tu skończyli studia i zostali wyświęceni w naszej diecezji. Prócz tego mamy księży, którzy dalej pozostają duchownymi swojej polskiej diecezji i my ich „wypowięzamy”. Co pewien czas prolongujemy umowy z ich biskupami, aby dalej mogli u nas pracować. Ale jeżeli któryś z biskupów kazałby wrócić swoim księżom, to musiałbym to respektować.

Zbliżają się Święta Wielkanocne, w czwartek rozpocznie się Triduum Paschalne. To także dzień, kiedy kapłani z całej diecezji spotykają się na mszy z biskupem. Dlaczego ona jest wyjątkowa?

– Triduum Paschalne rozpoczyna się w Zielony Czwartek mszą odprawianą na pamięć Ostatniej Wieczerzy Pańskiej. Wcześniej, przed południem, w katedrze odprawiana jest msza o łacińskiej nazwie missa chrismatis, a tacińskie krzyżma świętego. W czasie jej trwania święcone są oleje używane w ciągu roku podczas udzielania sakramentów w parafiach. Na mszę są zapraszani księża z całej diecezji, aby odnowili swe przyrzeczenia kapłańskie, i kapłańskie. Stopniowo będziemy musieli nauczyć się radzić ze zamkniętym wydarzeniem. ▲

SPORT

Banik o krok od półfinału!

• Banik (czarne stroje) prowadzi w serii z Pepino 2:0. Fot. TBC Karwina

Piłkarze ręczni Banika Karwina z przypetem ruszyli do walki w fazie pucharowej Chance Ekstraligi. Podopieczni trenera Michala Brůny, zgodnie z oczekiwaniami, wygrali oba domowe mecze ćwierćfinałowe z regionalnym sąsiadem z Frydka-Mistka i są o krok od awansu do półfinału. Trzecia konfrontacja Karwiny z Frydkiem-Mistkiem została zaplanowana na środę 1 kwietnia o godz. 18.00 we frydeckiej hali. We wtorkowej, bramkostrzelnej wymianie ciosów Karwiniacy zwyciężyli we własnej hali 40:33, w środę w „skromniejszym” meczu obrońcy mistrzowskiego tytułu pokonali szczyptornistów Pepino 31:25. Brylowali golkipery, dużym atutem gospodarzy była też mocna ławka rezerwowych. Trener Brůna mógł więc idealnie reagować na rozwój wydarzeń na parkiecie. Nie zawiedli kluczowi zawodnicy Banika – świetne zawody zaliczyli rozgrywający Vojtěch Patzel (zdobycza siedmiu goli w śródomowym starciu) i Ilija Blyzniuk (4). Ofensywne akcje Banika bardzo często były wykańczane właśnie ze środka parkietu, po dobrej współpracy skrzydłowych z rozgrywanymi.

2. ĆWIERĆFINAŁ CHANCE EKSTRALIGI

KARWINA –

F-M 31:25

Do przerwy: 16:9. Karwina: Mokrós 1 – Bujok 1, Blyzniuk 4, Košťálek 1, V. Patzel 7, Zárský, Fulnek 2, Užek 4, Harabiš 2/1, Skalický, Široký 3, Krístek 1, Hajko, Nantl 1, Hloušek 1, Bajer 3. Stan serii 2:0 dla Karwiny. (jb)

Mount Meczbol zdobyty

W ćwierćfinałowej serii Tipsport Ekstraligi pomiędzy Hradcem Kralowej i Stalownikami Trzynieć spotkały się na jednym placu gry dwie drużyny, którym zależy na tym, żeby kibice świetnie się bawili. W środę w Werk Arenie znów powiata dynamicznym hokejem – ze zwycięstwa 4:2 radowali się zaś Stalownicy, którzy w piątek jadą do Hradca Kralowej z ćwierćfinałowym meczbolem na kijach. Stan serii wynosi 3:1 dla Trzynieca.

Janusz Bittmar

Trzynieć po wtorkowej przegranej 2:3 zamierzali w środę szybko wrócić na zwycięską drogę i zdobyć upragniony meczbol przed piątkową przeprowadzką do Hradca Kralowej. Zespół Mountfieldu z kolei pragnął wyrównać serię graną do czterech zwycięstw na 2:2 i wymusić co najmniej powrót do Trzynieca w niedzielne popołudnie. Podobnie jak we wtorkowym meczu, również w środę lepiej rozpoczęli zawody goście, którzy w 19. minucie z kija Vukojevicia objęli prowadzenie. Stalownicy wyszli na drugą tercję niczym w transie, narzucając od początku taneczny rytm gry, który sprawiał gościom sporo problemów. W taniec z gwiazdami zamieniła się trzyniecka akcja z 25. minuty, wykończona pięknym golem Flynna. Trzyniećki napastnik otrzymał idealne podanie na niebieską linię, jeszcze idealniej zgasił krążek, a w finale po kierce do bekendy wycelował w lewy górny róg hradeckiej bramki.

W drugiej tercji obie drużyny bardziej się ośmieliły, co przelożyło się też na sytuacje podbramkowe. Mountfield grający jednak nieco bardziej defensywnie liczył na kontry, po jednym z wielu ofensywnych wypadów na 1:2 uderzył Pour. Trzynieccy obrońcy spóźnili się z interwencją, akcja wykończona spoza bramki Mazanca zapewniła gościom ponowne prowadzenie w meczu. Do drugiej przerwy ekipy schodziły jednak z remisem, w ostatniej minucie z podania Adámka kolejną piękną bramkę zdobył M. Kovařík.

Po wtorkowych częstych pobytach na ławce kar tym razem hokeiści faule ograniczyli do minimum. W ostrożnych pierwszych

• Stalownicy (biało-czerwone stroje) w piątek staną przed szansą awansu do półfinału. Fot. ZENON KISZA

dziesięciu minutach trzeciej tercji nikt nie chciał popełnić błędów, czekanie na trzecią bramkę zamieniło się więc w hokejową terapię dla fanów defensywnego hokeja.

Worek z ofensywniejszą grą rozwiązał się w ostatnich dziesięciu minutach. W wymianie ciosów lepsze wrażenie robili gospodarze, którzy na siedem minut przed końcem w zamieszaniu podbramkowym zdobyli trzeciego gola. Całą akcję musiał jeszcze zweryfikować sędzia techniczny, który ku zadowoleniu trzyniećkich kibiców uznał bramkę zdobytą przez Nestrašila.

Goście w końcówce spotkania postawili wszystko na jedną kartę, tracąc podczas power play czwartą bramkę. Do pustej bramki wynik czwartego ćwierćfinału ustalił O.

4. ĆWIERĆFINAŁ TIPSPOORT EKSTRALIGI

TRZYNIEC – HRADEC KR. 4:2

Terce: 0:1, 2:1, 2:0. Bramki i asysty: 25. Flynn (J. Galvas, Kundrátek), 40. M. Kovařík (Adámek, O. Kovařík), 53. Nestrašil (M. Kovařík), 60. O. Kovařík (Nestrašil, M. Kovařík) – 19. Vukojevic (Kevin Klíma), 37. Pour (Vukojevic, R. Pavlík). Trzynieć: Mazanec – Adámek, Marinčin, Kundrátek, J. Galvas, Koch, D. Musil, Nedomlel – Nestrašil, M. Kovařík, O. Kovařík – Kurovský, Hudáček, Flynn – M. Růžička, Roman, Hrehorčák – Kubiesa, Cienciala, Kofroň – Dravecký.

Kovařík. W piątek seria zagościła na taflę Hradca Kralowej. Stalownicy pojedą do królewskiego miasta z meczbolem na kijach.

Autor zwycięskiej bramki, Andrej Nestrašil, nie krył zadowolenia po syrenie końcowej. – W pierwszej tercji nasz hokej jeszcze nie był ide-

alny. Postanowiliśmy w przerwie, że spróbujemy zagrać prościej, ale skutecznie – stwierdził Nestrašil. – W podobnym stylu zamierzamy zagrać też w piątek, bo znów czeka nas ciężka przeprawa z bardzo dobranej dysponowanym rywalem. ◀

Ruszyły polonijne MŚ w tenisie

Ponad 70 tenisistów z siedmiu państw uczestniczy w rozpoczętej w czwartkowy poranek 4. edycji Polonijnych Halowych Mistrzostw Świata w Tenisie. Bazą dla polonijnych sportowców została ponownie Wędrzyna – tenisista aż do niedzieli powalczą o medale w hali Vitality dysponującej nowoczesną nawierzchnią i świetnym zapleczem sportowo-rekreacyjnym. Skorzystalismy w czwartek z zaproszenia organizatora turnieju, PTTS „Beskid Śląski”, by wziąć udział w uroczystym zagajeniu całego wydarzenia. Więcej zdjęć na stronie internetowej gazety, www.glos.live. (jb)

• Wspólne zdjęcie tenisistów z czwartkowego rozpoczęcia turnieju. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

pre-teksty i kon-teksty /410/

Krzysztof Łęcki

Magia teatru (27 marca Międzynarowy Dzień Teatru)

Gdy idzie o Melpomenę – jestem statystycznym Polakiem. A zatem do teatru zaglądam okazjonalnie. Statystyki, statystykami, niemniej Międzynarodowy Dzień Teatru spowodował mnie do jakiejś formy podsumowania moich teatralnych doświadczeń.

Otóż, gdy sięgnąć pamięcią daleko wstecz, to okazuje się, że moje związki z teatrem nie są wcale tak marginalne, jak pierwotnie sądziłem. Otóż, po pierwsze – choć mimo wszystko mniej istotne – na studiach odbyłem miesięczną praktykę zawodową w Dziale Organizacji Widowni Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego. Czy interesował mnie wtedy teatr? Powiedzmy, że jednak interesowały mnie bardziej, dość oryginalne, sposoby stosowane w celu zapewnienia teatralnej widowni. I jeszcze – to pracujący tam mój przyjaciel, Piotr Zaczkowski „zaraził” mnie lekturą świętych teatralnych szkiców Jana Kotta. Co, ciekawe (i chyba znamienne) teksty Kotta pozostały dla mnie ciekawsze, niż przedstawienia teatralne, które Kott recenzował. Po drugie – jedną z najważniejszych przeczytanych przeze mnie na studiach książek z zakresu socjologii była praca twórcy tzw. „perspektywy dramaturgicznej” Ervinga Goffmana zatytułowana „Człowiek w teatrze życia codziennego”. Nic dziwnego, że swoje świetne „Słowo wstępne” do dzieła amerykańskiego socjologa Jerzy Szacki opatrzył mottem z komedii Williama Szekspira „Jak wam się podoba” – „Świat jest teatrem, aktorami ludzie/Którzy kolejno wchodzą i znikają”.

II

Spektakle. Pomijam spektakle telewizyjnego teatru sensacji (czwartki, wieczorem) – na te czekałem jako dziecko i młodzieniec z wypiekami na twarzy. Najbardziej zapadła mi w pamięć „Początek z Buenos Aires” – (reż. Andrzej Konic, w roli głównej Józef Nalberczak). Z niesensacyjnego, „poważnego” Teatru Telewizji zapamiętałem z tamtych czasów raczej nieodwołujące się do poważnych nastrojów „Igraszki z diabłem” Jana Drdy (reż. Tadeusz Lis, grał Marian Kociniak, Magdalena Zawadzka). Zupelnie inaczej było z aż nadto poważnym „Procesem” Franzy Kafki (reż. Agnieszka Holland i Laco Adamik, w roli Józefa K. – Roman Wilhelmi). Dalej – bardzo ważny był dla mnie spektakl „Biedermann i podpalacz” – „sztuka dydaktyczna bez dydaktyki” autorstwa Maxa Frischa (reż. Erwin Axer, grał Mieczysław Pawlikowski, Mieczysław Czechowicz, Andrzej Łapicki). Kafka przynębiał mnie w sposób aż nadto oczywisty. Jak pisała Susan Sontag: „Ci, którzy czytają prozę Kafki jako alegorie społecznej, widzą w niej studium przypadku frustracji i szaleństwa współczesnej biurokracji, doskonale ucieleśnionej w państwie totalitarnym. Ci, którzy odczytują ją jako alegorię psychoanalityczną, dostrzegają tu rozpacze wyznaczone lęku autora przed ociem, obaw przed kastracją, poczucia własnej impotencji, bycia owładniętym światem snów. Ci, którzy odnajdują u Kafki alegorie religijne, wyjaśniają, że (...) Józef K. w »Procesie« jest sądzony zgodnie z zasadami nieubłaganej, tajemniczej sprawiedliwości Bożej...”. Nicco inaczej było z Frischem. Otóż mimo nieco komicznego wrażenia, jakie robił najlepiej zapamiętany przeze mnie Czechowicz, dramat „Biedermann i podpalacz” nie wprawiał mnie w dobry humor. Jakże mocno przedstawia

V

Ja sam wystąpiłem w teatralnej roli na scenie, którą stała się – na ten moment – sala gimnastyczna. Grałem Mikołaja Kopernika. Wiele do powiedzenia nie miałem, w zasadzie tylko jedną kwestię: „O ile gwiazd tu widzę – przyszyłych. Co chętnie by ze skóry wyszły, ażeby zostać wielką gwiazdą”. No cóż... ◀

on cienie społeczeństwa w typie mieszczańskiej, liberalnej demokracji. No cóż, w innych czasach francuski socjolog polityki Alexis de Tocqueville pisał: „Tolerancja religijna, łagodność rządów, ludzkość, a nawet życzliwość nigdy nie były tak powszechnie zalecane i, na pozór, stosowane. (...) Tymczasem z łona tak łagodnych obyczajów wyłaziła najbardziej nieludzka rewolucja!”. Biedermann to zrozumie – niestety za późno. I jeszcze jedno – słowo wstępne wygłoszone przed emisją przez znanego krytyka teatralnego Jerzego Koeniga, powtarzające się w nim jak refren określenie »jedermann«”. No cóż, może kogoś „Biedermann...” Frischa śmieszyć, ale zaryzykuję, że po latach zdaje się śmieszny coraz mniej i to coraz większej ilości tych, którzy zdecydowali się go obejrzeć. Podobnie jak – niestety – nie śmieszył mnie jako specjalnie widziany w telewizji teatralny „Skapiec” z moim ulubionym komediowym aktorem Louisem de Funèsem. A przecież ten aktor śmieszył mnie zawsze.

III

Wróćmy na teatralną widownię. W pierwszej połowie lat 80. XX wieku, kiedy dopiero co odwołano „surowe prawa stanu wojennego”, w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie oglądałem „Tango” Sławomira Mrożka w reżyserii Bogdana Toszy. I była to z pewnością najlepsza inscenizacja Mrożkowego dzieła, jaką miałem okazję oglądać. Była magia. Podobnie jak wiele lat później – w katowickim Letnim Ogrodzie Teatralnym, gdzie Mirosław Neinert wystawił „Oświadczyń” Antoniego Czechowa. Przy czym Mirek dodał do siebie kwestię – ojciec zwraca się do córki: „Jak wróć, masz wyglądać młodziej”. Tego u Czechowa nie ma.

IV

Pierwsza wizyta na teatralnej widowni, którą jestem w stanie przywołać w pamięci, to rok 1973, jestem uczniem podstawówki. Teatr Śląski w Katowicach wystawia „Dobrego wojała Szwajka” (oczywiście – o czym wówczas chyba nie wiem – na podstawie „Przygód dobrego wojała Szwajka” Jaroslava Haška). Nie miało dla mnie najmniejszego znaczenia, kto był reżyserem (a był nim Lech Wojciechowski, nigdy później nie miałem się z tym nazwiskiem w teatralnym kontekście spotkać). Pierwsze słowa, które słyszę ze sceny to „A to nam zabił Ferdynanda”, które posługaczka Pani Müllerowa kieruje do moczącego nogi w miednicy Szwajka, brawurowo grał go Kazimierz Bruszkiewicz. „Dobrego wojała Szwajka” oglądałem siedząc pomiędzy zaśmiewającymi się do łez dwiema kobietami – Mamą i Babcią Trudą. Zakończeniu spektaklu wywoływaniu aktorów na scenę nie było końca. Byłem zachwycony. Aha, w jednej z trzecioplanowych ról grał w tym spektaklu Mieczysław Łęcki (żadna tam rodzina, po prostu zbieżność nazwisk). A jednak była to w moim życiu bodaj jedyna okazja, bym Łęckiego zobaczył „na żywo” na scenie. I to zobaczyć Łęckiego, który co prawda w marginalnej roli, ale jednak zdołał wreszcie jakoś pojawić się na scenie – jakże miało się to okazać profetyczne, choć oczywiście wtedy wiedzieć tego nie mogłem. No cóż – magia...

PODRÓŻE MAŁE I DUŻE. Poleca Jakub Skalka /112/

Jakub Skalka

Błękitnym szlakiem, cz. 19: Brandyski zameczek (Czeski Cieszyn–Brandys)

• Ul. Mánesa współcześnie (widok na miejsce dawnej lokalizacji zameczku). Fot. ARC

Czas porzucić wschodnie przedmieścia Cieszyna, lecz nie przedmieścia jako takie. Dziś złożymy wizytę w czeskokocieszyńskim Brandysie, wracając na właściwe, „błękitne” tory, czyli na szlak szlachecko-książęcych siedzib. Tych, które są, i tych, które były – dziś znów, niestety, zmierzmy się z tym drugim przypadkiem. Brandys nie zawsze był czeskokocieszyński. Ba, nie zawsze był nawet cieszynski – z początku był po prostu brandyski, bo był niezależną wsią. W opracowaniach historycznych pisano dawniej, że to raz pierwszy pojawił się w dokumentach w 1615 r., obecnie za pierwszą wzmiankę uchodzi jednak list księcia Kazimierza II z 1496 r., w którym informuje on o podarowaniu nadwornemu kucharzowi parceli w Brandysie. Niewykluczone, że ten sam władca przyczynił się do wzniesienia na terenie wsi podmiejskiej rezydencji, jej powstanie najczęściej datuje się jednak na 2. poł. XVI w. i wiąże z postacią Wacława Adama – pierwszego władcy „par excellence” renesansowego.

Rezydencja ta miała charakter piętrowego renesansowego dworku z wysokim, czterospadowym dachem. Z okien rozpościerała się zapewne urokliwa panorama – jej dominantę stanowił piastowski zamek, górujący nad okolonymi murami Cieszynem, a u ich podnóża kojąco szumiąca Olza. Choć z perspektywy współczesności tak idylliczny krajobraz trudno sobie wyobrazić, jeszcze w XIX w. nie jawił on się jako abstrakcyjny – dopiero w minionym stuleciu zagęszczenie zabudowy radykalnie zmieniło obraz zachodniocieszzyńskich przedmieść.

Władca, którego życiorys okazał się najciszej związany z rezydencją w Brandysie, był syn Wacława Adama – Adam Wacław. Po pożarze cieszynskiego zamku w 1603 r. stała się ona jego główną siedzibą, w niej też 13 lipca 1617 r. zastała go śmierć. W momencie zgonu książę był młody (miał wówczas 43 lata), a jego okoliczności od początku budziły kontrowersje. O jego otrucie oskarżono kilku przedstawicieli miejscowej szlachty, podejrzewając wymierzony przeciwko władcy,

katolikowi-neoficie, protestancki spisek. Mury zameczku były więc niemym świadkiem zbrodni na piastowskim dziedzińcu – lub nieszczęśliwego spłotu wydarzeń, który stał się przyczyną godzących w luteranów pomowień.

W pierwszej poł. XVII w. rola Brandysu nie ograniczała się do rezydencji władcy. Wszystko wskazuje na to, że brandyskie pola zabezpieczały też potrzeby aprowizacyjne książęcego dworu. Na Brandys pędzono owce odebrane frydeckim Walałom w 1636 r., dokumenty wspominają też o komornikach, którzy wykonywali tam różne prace na rzecz książąt.

Po śmierci Adama Wacława w zameczku zamieszkiwała również córka Adama Wacława, Elżbieta Lukrecja, zaś po śmierci księżniczki przeszła ona – podobnie jak całe księstwo – w ręce Habsburgów. Po okresie kryzysu związanego z wojną trzydziestoletnią Brandys zaczął się intensywnie się rozwijać. Na początku XVIII w. na terenie gminy znajdowało się 67 obiektów, sam dworek był zaś użytkowany przez rzeczywistego zarządcę habsburskich dóbr – Komorę Cieszynską – która przeznaczyla go na potrzeby administracyjne. Prócz biur i kancelarii urzędzono w nim kwatery dla urzędników komornych, funkcjonujących w jego murach do końca XIX w.

W XX w. dzieje zameczku z wolna zaczęły zmierzać ku końcowi. Wielokrotnie zmieniał on właścicieli – z rąk komornych przeszedł w ręce Austriackiej Spółki Górniczo-Hutniczej, następnie został odsprzedany osobom prywatnym, by po 1918 r. stać się własnością państwa. W 1920 r. Brandys znalazł się w obrębie Czeskiego Cieszyna, a wraz z nim niszcząca siedziba Piastów, wpisująca się w (już mniej idylliczny) krajobraz dynamicznie urbanizującego się przedmieścia.

Piastowską rezydencję burzono na raty – w 1935 r. pierwszą połowę, drugą nieco później, bo do 1953 r. Łuka w pierzei niewątpliwie była nęcąca, a zwlekanie z jej zagospodarowaniem nie miało większego sensu. Szybko wchłonęła ją więc jednorodzinna zabudowa, dzięki której dziś po brandyskich włościach książęcych próżno szukać śladu. ◀

Tylko jeden skecz. „Jasnowidz” – Kabaret Ani Mru-Mru

Sobota 28 marca, godz. 19.10

PIĄTEK 27 MARCA

6.00 Panorama 6.30 Mody polskie. Podhale 7.00 Makłowicz w podróży. Malta 7.30 Pytanie na śniadanie 11.40 Kresowe grody i rody 12.00 Serwis Info 12.10 M jak miłość (s.) 13.50 Polonia 24 Tygodnik 15.00 Serwis Info 15.10 Wszystko przed nami (s.) 15.40 Turystyczna jazda (mag.) 16.00 Przykazanie miłości. Historia rodziny Ułmów z Markowej 17.00 Teleexpress 17.20 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 17.50 Teleexpress Extra 18.15 Górna półka smaku (mag.) 18.45 Panorama 19.20 Polacy światu. Wanda Bleńska 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.25 Na dobre i na złe (s.) 21.20 Na sygnale (s.) 22.15 Szansa na sukces. Opole 2026 2 23.15 Panorama 23.45 Matki, żony i chłanki (s.).

SOBOTA 28 MARCA

6.00 Panorama 6.30 Hity wszech czasów 7.20 Słowo daję! Skróty 7.30 Pytanie na śniadanie 11.25 Podróż z historią. U Tatarów 12.05 Sześć milionów sekund (s.) 13.10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 13.45 Na dobre i na złe (s.) 14.40 Na sygnale (s.) 15.40 Okrasa lamie przepisy. Turystyczne stoiki 16.15 Kulturalni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.25 M jak miłość (s.) 18.20 45. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole 2008. Maryla show 19.10 Tylko jeden skecz. „Jasnowidz” - Kabaret Ani Mru-Mru 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.20 Dewajtis (s.) 21.15 Sanatorium miłości 8 (reality show) 22.10 Daję słowo - Maciej Orłoś 2. Kayah (talk-show) 23.00 Tajemnica twierdzy szczyfrow (s.) 23.50 Laskowik & Malicki - niedziela wieczór (pr. rozr.).

NIEDZIELA 29 MARCA

6.00 Panorama 6.30 Rodzinka.pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Słowo daję! 11.25 Makłowicz w podróży. Podróż 40. Malta 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Aniol Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 12.50 Słowo na niedzielę 13.00 Transmisja mszy świętej 14.15 Szyfrowe prace (dramat) 16.10 Gdzie jesteś Mały Książę - Ryszard Poznakowski 17.00 Teleexpress 17.25 M jak miłość (s.) 18.15 Kabaretomaniacy 19.10 Laskowik & Malicki 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.20 Komisarz Alex 22 (s.) 21.15 Gabi Drzewiecka zaprasza (talk-show) 22.10 Samiec alfa (czarna komedia) 23.50 Gdzie jesteś Mały Książę - Ryszard Poznakowski.

PONIEDZIAŁEK 30 MARCA

6.00 Panorama 6.30 Przystań nad Biblią. Historia Abrahama 7.00 Gwiazdorska kuchnia Ani 2 7.30 Pytanie na śniadanie 11.40 Paryż. Śladami Chopina 12.00 Serwis Info 12.10 Blondynka 2 (s.) 13.50 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945 14.10 Kulturalni (mag.) 15.00 Serwis Info 15.10 Kiedyś to było... (mag.) 15.40 Dobre strony. Katarzyna Herman i Bartłomiej Topa 16.00 Zaraz wracam 2 (s.) 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gra

słów. Krzyżówka (teleturniej) 17.50 Teleexpress Extra 18.15 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) 18.45 Panorama (mag.) 19.20 Polacy świata. Ewa Odachowska 19.30 Program informacyjny, pogoda, sport 20.25 Czas honoru. Sąd leśny (s.) 21.20 Stawka większa niż życie (s.) 22.20 Ania Rusowicz na do-bry wieczór 23.15 Panorama (mag.) 23.45 Kod bezpieczeństwa (mag.).

WTOREK 31 MARCA

6.00 Panorama 6.30 Pożyteczni. pl 7.00 Rączka gotuje 7.30 Pytanie na śniadanie 8.50 Serwis Info 9.00 Pytanie na śniadanie 11.40 Budowniczości świata. Marian Rejewski 12.00 Serwis Info 12.10 Komisarz Alex 22. Zamach (s.) 13.05 Ranczo (s.) 14.00 Kod bezpieczeństwa (mag.) 14.30 Modna na język polski. W poszukiwaniu wiosny i Wielkanocy 15.00 Serwis Info 15.10 Fajna Polska zimą. Łódź 16.00 Zaraz wracam 2 (s.) 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 17.50 Teleexpress Extra 18.15 Oko na Wschód 18.45 Panorama 19.20 Polacy światu. Rafał Radziwiłłowicz 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.25 Strażacy 2 (s.) 21.20 Ojciec Mateusz 23.15 Śpiewała Ewa Demarczyk 23.15 Panorama 23.45 Sekielski wieczorową porą.

ŚRODA 1 KWIETNIA

6.00 Panorama 6.30 Przyrodnik na tropie. Przebiśnieg 7.00 Okrasa lamie przepisy. Turystyczne stoiki 7.30 Pytanie na śniadanie 11.35 Wynalazki na medal (mag.) 11.50 Przepis dnia 12.00 Serwis Info 12.10 Strażacy 2. Życie na kredyt 13.05 Tajemnica twierdzy szczyfrow 14.00 Mury 15.00 Serwis Info 15.10 Zakochaj się w Polsce. Namysłów (mag.) 15.35 Zaginione? Ocalone! 16.00 Zaraz wracam 2 (s.) 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 17.50 Teleexpress Extra 18.15 Sebastian Kawa 18.45 Panorama 19.20 Polacy światu. Regina Salomeja Piłsny 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.25 U Pana Boga w Królowym Moście (s.) 22.15 Rozmowy (nie)wygodne. Mają Ostaszewska 23.05 Słowo daję! 23.15 Panorama 23.45 Magazyn Ekspresu Reporterów.

CZWARTEK 2 KWIETNIA

6.00 Panorama 6.30 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) 7.00 Jedzenie ma znaczenie (mag.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.30 Słowo dla Libanu. Eucharystia 12.10 U Pana Boga w Królowym Moście (s.) 13.50 Giganci nauki. Mikołaj Kopernik (teleturniej) 14.45 Słowo daję! Językowa empatia 15.00 Serwis Info 15.10 Dzień z życia artysty. Vadim Brodski (talk-show) 15.40 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) 16.10 Życie po „Sanatorium miłości” 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 17.50 Teleexpress Extra 18.15 Gwiazdorska kuchnia Ani 2 (mag.) 18.45 Panorama (mag.) 19.20 Polacy światu. Józef Babiński 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.25 Ranczo (s.) 21.20 Polonia 24 Tygodnik 22.25 Krucjata 2 (s.) 23.15 Panorama 23.45 Oprawy z Katynia.

Apel o uwolnienie Andrzeja Poczobuta

Andrzej Poczobut – działacz mniejszości polskiej w Białorusi, dziennikarz, laureat Nagrody za Wolność Myśli im. Sacharowa, uhonorowany najwyższym polskim odznaczeniem Orderem Orła Białego, od pięciu lat uwięziony jest przez białoruski reżim. Naszym obowiązkiem jest upominać się o sprawiedliwość i poszanowanie praw człowieka, w tym fundamentalne prawa do wolności sumienia, wolności słowa, które realizował w swojej pracy Andrzej Poczobut.

25 marca minęła piąta rocznica aresztowania (w 2021 roku) Andrzeja Poczobuta w Grodnie. W procesie politycznym Andrzej Poczobut został skazany na 8 lat więzienia o zaostrożnym rygorze. Przebywa w ośrodku zamkniętym w kolonii karnej w Nowopococku. Tam poddawany jest ciągłym szykanom ze strony władz białoruskich, która ogranicza jego prawo do utrzymania kontaktów z żoną i dziećmi, dostępu do leków, badań. Nieznany jest do końca stan zdrowia Andrzeja.

25 marca minęła piąta rocznica aresztowania Andrzeja Poczobuta. Fot. ARC

Apel o uwolnienie więźnia sumienia

Polska historia dobitnie wykazała naszą wrażliwość na kwestie sprawiedliwości społecznej, wolności, poszanowania godności ludzkiej, solidarności z ciemiężonymi. Dlatego Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” zwraca się z prośbą do Organizacji Polonijnych, Rodaków na całym świecie o – raz jeszcze – wyostanowanie apelu o uwolnienie więźnia sumienia Andrzeja Poczobuta. 25 marca minęła piąta rocznica uwięzienia Andrzeja Poczobuta, polskiego

działacza mniejszości narodowej w Białorusi, skazanego po upolitycznionym procesie na 8 lat pobytu w kolonii karnej. Bezpodstawne zarzuty wskazywały jakoby na „działania mające na celu zniesienie wrogości i nienawiści na tle narodowościowym, religijnym i społecznym” oraz „wzywaniem do działań na szkodę Białorusi”. Bezprawie, jakie spotkało Andrzeja Poczobuta, potępione zostało przez społeczność międzynarodową, czego wyrazem jest m.in. przyznana mu w 2025 roku przez Parlament Europejski

Nagroda im. Sacharowa za Wolność Myśli – najwyższe wyróżnienie w tej kategorii dla osób i organizacji broniących praw człowieka i podstawowych wolności. Apelujemy o natychmiastowe uwolnienie więźnia sumienia Andrzeja Poczobuta. Nie możemy być obojętni wobec tej niesprawiedliwości, bądźmy solidarni z naszym Rodakiem Andrzejem Poczobutem.

Tomasz Różniak
Przewodniczący Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

Razem można wiele zdziałać!

Młodzieżowa Rada przy Ambasadzie RP w Wilnie. Fot. MARIAN PALUSZKIEWICZ

Powołano Młodzieżową Radę przy Ambasadzie RP w Wilnie. W skład nowo utworzonej organizacji weszli uczniowie polskich szkół z Wilna i Wileńszczyzny. „Młodzieżowa Rada przy Ambasadzie RP w Wilnie powstaje w celu rozpoznania potrzeb młodego pokolenia Polaków na Litwie, wypracowania atrakcyjnych form dotarcia do nich z polską kulturą i promocją polskiej tożsamości, stworzenia możliwości konsultowania działań Ambasady z młodzieżą oraz poszukiwania przyszłych liderów młodego pokolenia” – głosi komunikat polskiej placówki dyplomatycznej.

Spotkanie inauguracyjne odbyło się 21 marca w siedzibie ambasady.

Członków Młodzieżowej Rady przywitał Zbigniew Ciosek, Radca – Konsul w Wydziale Konsularnym i Polonii Ambasady RP w Wilnie.

– Chcemy poszukiwać nowych i atrakcyjnych form przekazywania kultury polskiej młodzieży, zapewnić szkolenia, które pozwolą młodym samym realizować przedsięwzięcia. Chcemy, abyście stali się liderami swoich środowisk swego pokolenia, aby mogliście w ramach pracy rady zrealizować swoje projekty przy naszym wsparciu. Wierzymy, że ten projekt ma duży potencjał, wierzymy, że młodzi ludzie, którzy zgłosili się na nasze zaproszenie, mają wielki potencjał. Wierzymy, że razem coś dobrego

będziemy mogli zrobić. Przed nami półtora roku pracy – ten i przyszły rok szkolny, podczas którego zaplanowaliśmy szkolenia, spotkania (...). Mamy nadzieję, że projekt ten będzie na tyle ciekawy i atrakcyjny, będzie miał taki potencjał, że w kolejnym roku szkolnym będziemy chcieli zaprosić kolejne pokolenie 8-9-klasistów, którzy będą szukać nowych pomysłów, a projekt stanie się cyklicznym. Ponieważ jednak rozpoczynamy działanie w połowie roku szkolnego, wydłużymy pierwszą kadencję rady na okres marzec 2026 – czerwiec 2027” – stwierdził Zbigniew Ciosek, inicjator założenia rady.

„Kurier Wileński”/LITWA

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYJCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE – Zapraszamy do Kawiarenki Pod Wieżą w sali zborowej przy kościele ewangelickim. W piątek 27 marca odbędzie się prelekcja prof. Daniela Kadłubca o zwyczajach wielkanocnych. Kawiarzka będzie otwarta od godz. 17.00. Program rozpoczniemy o 17.30.

▲ Klub Kobiet zaprasza na spotkanie kulinarne 1 kwietnia o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie wielkanocne smakołyki.

DĄBROWA – MK PZKO zaprasza swoich członków i sympatyków w niedzielę 29 marca o godz. 15.30 do Domu Narodowego na świetlicę wiosenną połączoną z zebraniem sprawozdawczym.

JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków na zebranie sprawozdawcze w niedzielę 29 marca o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie sprawozdanie z działalności MK, poszczególnych klubów, zespołów, chóru. Uchwalimy plan pracy oraz budżet na rok 2026. Omówimy także długoplanowane plany naszego koła dotyczące inwestycji. Po dyskusji zapraszamy na poczęstunek.

KARWINA-FRYSZTAT – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się w niedzielę 29 marca o godz. 15.00 w Domu PZKO.

MISTRZOWICE – MK PZKO zaprasza 11 kwietnia o godz. 16.00 na kolejną pogawędkę w ramach cyklu „Mikroklimaty”, tym razem w klimacie teatralnym. Gośćmi spotkania będą Jana Sphańur, Jan Przywara, Jan Szymik i Jacek Rybicki. Zapraszamy do szkoły w Mistrzowicach 44, wstęp – wolne datki.

PTTS „BŚ” – 28 marca zaprasza na wiosenną wycieczkę z Nydku przez Czantorię, Beskidzkie Siodło i Zakamień (leśny kościółek) do Nydku – 11,5 km. Dojazd pociągiem do Bystrzycy o 9.35; z Hawierzowa o 8.52, z Karwiny o 9.01, z Czeskiego Cieszyńska o 9.18. Dalej autobusem z Bystrzycy o 9.50 do Nydku 9.50. Prowadzi: Wiesław Jasinski, tel. 737 318 650.

TRZYNIEC - OSIEDLE – Zarząd MK PZKO serdecznie zaprasza wszystkich członków i sympatyków na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się w niedzielę 29. 3. o godzinie 15.00 w Domu PZKO im. Adama Wawroza w Trzyńcu na Tarasie. W programie wystąpią przedstawiciele.

OFERTA PRACY

POLSKIE GIMNAZJUM im. J. Stowackiego w Czeskim Cieszyńcu zatrudni od nowego roku szkolnego

ŻYCZENIA

Choć siedemdziesiąt pięć lat dziś licznik już wskazuje, nasz Jubilat wciąż młodo myśli, żartuje i planuje. Przy stole do ping-ponga wciąż formą imponuje, a dobrą grą niejednego jeszcze zaskakuje.

Od lat oddany ludziom – sercem i działaniem, jako sekretarz koła służy z zaangażowaniem. Zawsze chętny do pomocy, życzliwy, serdeczny, dla bliskich i znajomych – po prostu niezastąpiony, bezcenny.

Niech zdrowie dopisuje, sił nigdy nie brakuje, a każdy nowy dzień radością owocuje. Niech dobro, które daje, do niego powraca, a życie pięknymi chwilami wciąż się wzbogaca.

Dziś, 27 marca 2026, obchodzi swoje 75. urodziny **pan TADEUSZ GUZIUR** ze Skrzeczonia

Najserdeczniejsze życzenia składają żona Danka, córki Basia i Renia z mężami oraz wnuki Janek, Kaja, Adrianek i Sofinka.

GŁ-169

Nic dwa razy się nie zdarza i to właśnie z tej przyczyny Raz w życiu obchodzi się Tak zacne urodziny I my szanownej jubilatce

JADZI ĆMOKOWEJ z domu Gawlik

Winszujemy ile kwiecica w maju Ile szczęścia w raju tyle ci Słodczy siostra Marylka I brat Stasiek z całą rodziną życzy

GŁ-163

2026/2027 nauczyciela chemii na niepełny etat (7 godzin lekcyjnych tygodniowo) z możliwością uzupełnienia etatu o drugi przedmiot – zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i specjalizacją. Wymagana jest znajomość języka polskiego. Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie CV na adres e-mail: info@gympol.cz. Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: +420 604 859 677.

GŁ-122

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: wystawy pt. „Ewa Milerska. Życie i twórczość”, „Henryk Jasiczek. Zamyślenie”, „W naszej polskiej szkole w Wędryni” i „Centralne Stowarzyszenie Spożywcze dla Śląska w Łazach”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

GŁ-123

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: wystawa pt. „Głos. Gazeta Polaków w Republice Czeskiej”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

GŁ-126

OBECNANIE DRZEWEK owocowych. Tel. +48 513 702 642.

GŁ-127

USUWANIE, frezowanie pni. Tel. +48 513 702 642.

GŁ-127

WAŻNE INFORMACJE

- ☑ Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosi” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- ☑ Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- ☑ Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- ☑ Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

WSPOMNIENIA

Są chwile, które zatrzymały się w czasie, i dni, które w kalendarzu bolą bardziej niż inne. Odszedłeś „bez pożegnania”, a my już od roku uczymy się żyć bez Ciebie.

28 marca obchodzilibyśmy swoje urodziny. Bardzo za Tobą tęsknimy Kochanie, Tatusiu... Z miłością Jani, Viki i Niki wraz z całą rodziną. Wszystkich, którzy znali

BOGDANA BARONA prosimy o chwilę wspomnień razem z nami.

GŁ-161

Nie umiera ten, kto żyje w pamięci i sercach bliskich. W poniedziałek 30 marca 2026 minie 30. rocznica śmierci

śp. TADEUSZA KONIECZNEGO z Darkowa

Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień i krótką modlitwę proszą synowie z rodzinami.

GŁ-159

NEKROLOGI

Przejęci głębokim żalem zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 19 marca 2026 odszedł od nas w wieku niespełna 77 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść i Wujek

śp. inż. JANUSZ ŚLIŹ

Ostatnie pożegnanie z Drogim Zmarłym odbędzie się dnia 31 marca o godzinie 15.00 w kościele ewangelickim w Bystrzycy.

W smutku pogrążona rodzina.

GŁ-164

Łączymy się w bólu z naszą koleżanką Daną Śławińską oraz Jej Rodziną z powodu śmierci Ojca

śp. inż. JOSEFA ODSTRČILA składając najszczerze wyrazy współczucia.

W tych trudnych chwilach pragniemy zapewnić o naszej pamięci i wsparciu.

Niech spoczywa w pokoju. Nauczyciele PSP w Koszarzyskach oraz Macierz Szkolna w Koszarzyskach

GŁ-165

REKLAMA

A JE SUCHO!

renowacje mokrych domów

www.ajesucho.cz tel: +420 608 772 213

- ☑ **IZOLACJA ŚCIAN**
- ☑ **IZOLACJA FUNDAMENTÓW**
- ☑ **OSUSZANIE PO ZALANIU**

www.glos.live

GŁ-544

PROGRAM TV

PIĄTEK 27 MARCA

TVP 1

5.59 Studio 6 9.00 Hotel na wybrzeżu (s.) 9.55 Bułeczki z rana 10.25 Chwila dla piosenki 10.35 Opowiadaj (s.) 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 W nowym świetle 14.20 Na tropie 14.45 Reporterzy TVC 15.30 Uśmiechy Jana Potměšila

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Hotel na wybrzeżu (s.) 9.55 Bułeczki z rana 10.25 Chwila dla piosenki 10.35 Opowiadaj (s.) 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 W nowym świetle 14.20 Na tropie 14.45 Reporterzy TVC 15.30 Uśmiechy Jana Potměšila

16.10 Wiosenna wycieczka

Rangers - Plawci to czeski zespół wykonujący muzykę country. Zespół został założony w 1964 roku między innymi przez Antonína Hájkę i Milana Dufeka, do którego później dołączyli Jiří Veisser, Jan Vančura i Mirek Řihošek. Pierwszy koncert odbył się w Vinohradské Sali Sokola...

16.35 Lopotologicznie 17.30 AZ kwiz 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Opowiadaj (s.) 21.05 Wszystko-party 22.00 Hercule Poirot (s.) 23.45 Inspektor Candice Renoir (s.) 0.40 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Królestwo Stońca 9.25 Przygotowanie nauki i techniki 9.55 Eva Longoria i wszystkie smaki Meksyku 10.35 Tajemnice królewskich pałaców 11.20 Rok na Ziemi 12.20 Sposzczenia z zagranicy 12.30 Znane i nieznanne historie czeskich zamków 12.55 Barokowy teatr w Czeskim Krumlowie 13.10 Tajemnice II wojny światowej 14.05 Piękne żywe zabytki 14.30 Tragiczne romanse 15.00 Maria Leopoldyna Habsburg, matka współczesnej Brazylii 15.50 Ścięcie 16.20 Lotnicze katastrofy 17.10 Cyber-tabu 17.15 Terapia (s.) 17.40 Sposzczenia z zagranicy 17.50 MŚ w łyżwiarstwie figurowym 2026 (transmisja) 22.20 Wiadomości w czeskim j. migowym 22.35 Niebezpieczne związki (film) 0.30 Telewizyjny klub niesłyszących.

NOVA

6.00 Śniadanie 8.20 Ulica (s.) 9.25 Bracia i siostry (s.) 10.45 Detektyw Monk (s.) 11.40 Oto Oneplay 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 13.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 15.25 Zamienimy się żonami 16.55 Popołudniowe wiadomości 17.30 Ukryta prawda (s.) 18.45 Młode gliny (s.) 16.50 Szpital św. Anny (s.) 17.55 Detektywi (s.) 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! 20.00 Furia (dramat wojenny) 23.00 Wypa (thriller SF USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News (s.) 9.10 Ognisty kurczak (s.) 10.30 Halo tu Polsat 11.30 Gliniarze (s.) 14.40 Dlaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.55 Farma (reality show) 21.00 Must be the music (pr. rozr.) 23.05 Samarytanin (film USA).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.00 M.A.S.H. (s.) 9.10 Ognisty kurczak (s.) 10.30 Halo tu Polsat 11.30 Gliniarze (s.) 14.40 Dlaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.55 Farma (reality show) 21.00 Must be the music (pr. rozr.) 23.05 Samarytanin (film USA).

SOBOTA 28 MARCA

TVP 1

6.20 Balans bieli 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie (mag.) 8.20 Pelnosprawni (mag.) 8.55 Ranczo 10 (s.) 9.55 Komisarz Alex 24 (s.) 10.55 Ojciec Mateusz 8 (s.) 11.50 Gwiazdy w południe. Łowcy skalpów (western USA) 13.40 Żubry wczoraj i dziś 14.25 Okrasa lamie przepis, Mango z makiem, z pasternakiem 15.00 Sanatorium miłości 8 (reality show) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.35 Ojciec Mateusz 31 (s.) 18.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.25 Komisarz Alex 25 (s.) 21.25 Hit na sobotę, Colombiana (dramat sensacyjny) 23.25 Uciekinier (dramat USA).

TVC 2

6.00 Tragiczne romanse 6.25 Stonehenge: ukryta prawda 7.15 Miś jak życie (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.25 Super Gary, Gotuj z Bosacką! (mag.) 12.10 W poszukiwaniu dobrego filmu (mag.) 12.45 Dobre strony. Małgorzata Szumowska i Krzysztof Zaleski 13.05 Panna młoda (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.15 Szansa na sukces. Opole 2026 2 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Panna młoda (s.) 18.15 Va banque (teleturniej) 18.50 Słowo na niedzielę 19.00 Informacje kulturalne 19.25 Rodzinka.pl (s.) 20.30 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 22.50 Gabi Drzewiecka zaprasza (talk-show) 23.45 Kino relaks. Licencja na uwodzenie (komedia romantyczna).

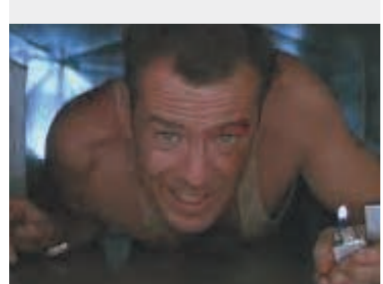
TVN

5.55 Kamil Stoch - najlepszy raz 6.25 Kuchenne rewolucje. Lębork - Nusma 7.30 Dzień Dobry TVN 9.10 Skoki narciarskie. Zawody Pucharu Świata w Planicy 11.55 Wielkanoc palce liczą 12.30 Na Wspólnej (s.) 14.25 The Floor. VIP Challenge (teleturniej) 15.25 Kate i Leopold (komedia USA) 17.55 Kuchenne rewolucje 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.45 Mam talent! 21.45 Niania w Nowym Jorku (komedia USA) 23.50 Obecność 3. Na rozkaz diabła (horror USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Halo tu Polsat 11.25 Ewa gotuje (mag.) 12.00 Rolniczki (s.) 13.00 Karate Kid 3 (film USA) 15.30 Ninja vs Ninja (reality show) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.50 Wydarzenia 19.55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf

21.55 Szklana pułapka (film USA)

Klasyczny film akcji z brawurową kreacją Bruce'a Willis'a w roli policjanta. W wieżowcu japońskiej korporacji w Los Angeles trwa świąteczne przyjęcie. Wśród pracowników jest żona Johna McClane'a, policjanta z Nowego Jorku, który przyjechał do Kalifornii. W tym czasie do wieżowca przedostają się terroryści, chcący zrabować ze skarbcia kilka milionów dolarów...

TVC 1

6.00 Co umiały nasze babcie 6.25 Lopotologicznie 7.20 O trzech zaginionych królowiach (bajka) 7.40 Tajemnica łamigłówek (s.) 9.00 8.10 Taka zwykła rodzina (s.) 9.00 Uśmiechy Zdeńka Svěráka 9.40 Gejzer 10.10 Nautilus (s.) 11.50 Wszystko-party 12.00 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.25 Nasze hobby 12.50 Sposzczenia z zagranicy 13.00 Wiadomości 13.05 Królowa Zorza (bajka) 14.05 O leniwej Nitce i pierścionku z rubinem (bajka) 14.40 Zeznania martwych opcy (film) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.55 Trójka w ogrodzie 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.05 Cuda natury 21.20 Pr. rozrywkowy 22.15 Kola (film) 0.05 Mariusz Surosz 0.15 Jak ci się powodzi, sąsiedzie? 0.25 Uciekinier (dramat USA).

TVC 2

6.00 Tragiczne romanse 6.25 Stonehenge: ukryta prawda 7.15 Miś jak życie (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.25 Super Gary, Gotuj z Bosacką! (mag.) 12.10 W poszukiwaniu dobrego filmu (mag.) 12.45 Dobre strony. Małgorzata Szumowska i Krzysztof Zaleski 13.05 Panna młoda (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.15 Szansa na sukces. Opole 2026 2 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.20 Panna młoda (s.) 18.15 Va banque (teleturniej) 18.50 Słowo na niedzielę 19.00 Informacje kulturalne 19.25 Rodzinka.pl (s.) 20.30 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 22.50 Gabi Drzewiecka zaprasza (talk-show) 23.45 Kino relaks. Licencja na uwodzenie (komedia romantyczna).

NOVA

6.15 Przygotowanie Berniego (s. anim.) 6.25 Karate owca (s. anim.) 6.40 Zig i Sharko (s. anim.) 7.00 Łodowiec, opowiadał! 7.50 Weekend 9.20 Pan profesor (s.) 10.30 Pościg: wydanie specjalne 11.55 Za pięć minut dwunasta 13.00 Comeback (s.) 13.25 Wielki Mike (film)

16.15 2012 (film)

Przed wiekami Majowie pozostawili ludzkości kalendarz, który dokładnie wskazywał datę końca świata i mówił o zjawiskach, które miały tu towarzyszyć. Od tamtego czasu astrologowie odkryli starożytnie teorie, numerolodzy wzory, które je potwierdzają, a geolodzy stwierdzili, że Ziemia od dawna jest skazana na taki scenariusz...

19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Super-pościg 22.05 Vyšehrad Dvje (film) 0.35 Człowiek w ogniu (film).

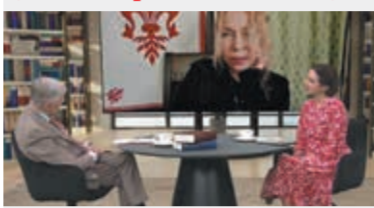
PRIMA

6.10 Przygotowanie Bolka i Lolka (s. anim.) 7.00 M.A.S.H. (s.) 8.05 Podróże z tatą - wydanie specjalne 8.50 Autosalon.tv 9.55 Kochamy Czechy 11.45 O ludziach i koniach (s.) 13.10 Asia Express (reality show) 15.15 Joachimie, wrzuc go do maszyny! (film) 16.50 Hotel Błękitna Gwiazda 18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne 19.55 Showtime 20.15 O ludziach i koniach (s.) 21.30 Jakub i Sara (s.) 22.00 57 sekund (film) 23.55 Granica mroku (film) 3.05 Wyzwanie dla kumpła: Idzie wiosna (film).

NIEDZIELA 29 MARCA

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka)

Kontynuacja 39-letniej obecności prof. Miodka na antenie TVP. Stałym elementem programu są rozmowy i pytania widzów z różnych stron świata, na które odpowiada profesor Jan Miodek. W tym odcinku: Co to jest „nowalijka”? Co znaczą słowa: okiś, morszkułce, sryż, oparzelisko? Czym są „niewidy” w zwrocie „cuda - niewidy”? Co to znaczy, że kogoś coś „rajcuje”? Czy istnieje gwara kujawska? Co to znaczy „Jatós”? Na czym polega „coachowanie”? Etymologia nazwiska Krzemieński. Czy słowo „klikanie” jest dźwiękonaśladowcze?

6.55 Słowo na niedzielę 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Życie po „Sanatorium miłości” 8.55 Zmieniency (s.) 10.05 Ojciec Mateusz 8 (s.) 11.00 Komisarz Alex 25 (s.) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 12.45 Nowe życie. Rajmud 13.10 BBC w Jedyńce. Ssaki 14.30 Dom (s.) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.35 Daję słowo - Maciej Orłowski 2. Olgierd Łukaszewicz (talk-show) 18.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.25 Wojna zastępcza (s.) 21.25 Sanatorium miłości 8 (reality show) 22.20 Życie po Sanatorium miłości 22.45 Zakochana Jedyńka. O północy w Paryżu (komedia).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

6.25 M jak miłość (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) 11.50 The Voice Kids 9. Przesłuchania w ciemno 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Koło fortuny (teleturniej) 15.10 Szansa na sukces. Opole 2026 2. Kasia Stankiewicz 16.15 Tak to leciało! (teleturniej) 17.15 Sandokan, książkę piratów (s.) 18.20 Pan Mama. Taniec (s.) 18.55 Kocham Cię, Polsko! 20.20 Postaw na milion (teleturniej) 21.20 Kwiatki polskie duże 22.25 Marzec ,68 (dramat).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: O myślich a lidech (27, godz. 10.00); Amadeus (27, godz. 17.30);

SCENA BAJKA - CZ. CIESZYŃ: Diwożenka (28, godz. 10.00).

CO W KINACH

BYSTRZYCA: Ojciec Matka Siostra Brat (27, godz. 19.35); Zdeněk Svěrák 90 (28, godz. 17.30).

HAWIERZÓW - Centrum: Princezna stokrát jinak (27, godz. 15.00); Tajemnica śpiewających ptaków (27-29, godz. 17.00); Mów mi Jimpa (27, 28, godz. 18.00); Baw się dobrze i przeżyj (27, godz. 18.30); Pohádky tisíce a jedné noci (28, godz. 10.00); Finnik (28, godz. 15.00); Zdeněk Svěrák 90 (28, godz. 18.30); Zooogrod 2 (29, godz. 15.00); Nevědné bytosti (29, godz. 18.00); Projekt Hail Mary (29, godz. 18.30).

JABLONKÓW: Idols (27, godz. 18.00).

KARWINA - Centrum: Hamnet (27, godz. 17.30); Jedna wojna za drugą (27, godz. 20.00); Drzewo magii (28, godz. 15.00); Někdo to rád w Plzni (28, godz. 17.30); Bring Me The Horizon - L.I.V.E. in São Paulo (28, godz. 20.00); Spinned (29, godz. 15.00); Projekt Hail Mary (29, godz. 17.15); Oni cię zabiją (29, godz. 20.30); Nečekané léto (30, godz. 17.30); Wichrowe wzgórze (30, godz. 19.30).

TRZYNIEC - Kosmos: Minecraft film (27, godz. 17.30); Avatar. Ogień i popiół (27, godz. 20.00); Lilo & Stich (28, godz. 10.00); Zooogrod 2 (28, godz. 15.00); Dream Team (28, godz. 17.30); F1 (28, godz. 20.15); Jak wytresować smoka (29, godz. 15.00); Když se zhasne (29, godz. 17.30); Pfián! k narozeninám 2 (29, godz. 20.00); Obecność 4. Ostatnie namaszczenie (30, godz. 20.00).

CO W STREAM-IE

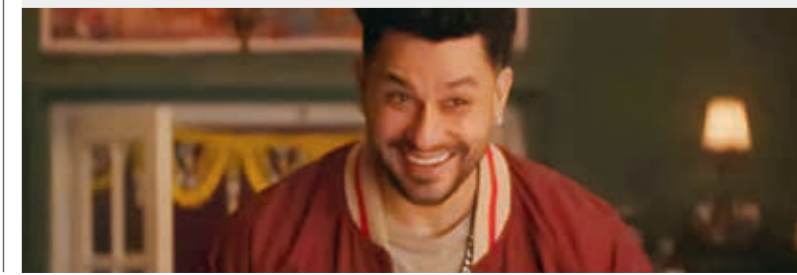

Samotny tata

Poruszający serial obyczajowy, który w realistyczny i pełen empatii sposób opowiada o samotnym ojcostwie, stracie i powolnym odbudowaniu więzi rodzinnych. Głównym bohaterem jest mężczyzna, który po nagłym rozpadzie dotychczasowego życia zostaje sam z odpowiedzialnością za wychowanie swoich dzieci. Choć wcześniej koncentrował się głównie na pracy i zapewnieniu rodzinie stabilności materialnej, teraz musi zmierzyć się z emocjonalną stroną rodzicielstwa, na którą nie był przygotowany.

Serial skupia się na codzienności: porankach pełnych chaosu, szkolnych problemach, nieprzespanych nocach i rozmowach, które zbyt długo były odkładane. Każde z dzieci przeżywa stratę na swój sposób - jedno zamyka się w sobie, drugie reaguje buntem, a jeszcze inne próbuje przejąć rolę dorosłego.

Gdzie oglądać: Netflix

PONIEDZIAŁEK 30 MARCA

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Nautilus (s.) 9.55 Chwila dla piosenki 10.05 Signora Volpe (s.) 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Kamera na szlaku 14.35 Chłopaki w akcji 15.00 Ostatnia szansa (film) 16.20 9.05 Ranczo 10 (s.) 10.00 Komisarz Alex 25 (s.) 11.00 Ojciec Mateusz 8 (s.) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes 12.35 Rok w ogrodzie extra (mag.) 12.50 BBC w Jedyńce. Ssaki 14.00 Złoty chłopak (s.) 15.00 Serwis Info 15.15 Reporterzy 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.20 Zaraz wracam 2 (s.) 18.55 Akacja 38 (s.) 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Dzikie psy 9.25 Rzesza Inków: Nowe odkrycia 10.15 Królestwo Stońca 11.15 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze 12.10 Piękne żywe zabytki 12.35 Telewizyjny klub niesłyszących 13.05 Magazyn religijny 13.30 Podróż dookoła świata 14.25 Misja Alfa: życie w kosmosie 15.15 Przygotowanie nauki i techniki

15.45 Normandia w czasie II wojny światowej

Filmowali, nie zważając na ogromne ryzyko, jakie im obojętnie groziło. Filmowanie było zakazane podczas niemieckiej okupacji. Mało kto pomyślałby, że Normandia i jej mieszkańcy poniosą tak wielką ofiarę w walce o wolność Francji. Większość tych ujęć na całej lata trafiła do archiwów rodzinnych i dopiero teraz możemy je przywołać w kontekście tamtego okresu...

16.40 Rok na Ziemi 17.40 Australijska przygoda 18.35 Terapia (s.) 19.00 Historie domów 19.20 Ciekawostki z regionów 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Korszak (film) 22.00 Barbarzyńca i gejsza (film) 23.45 Babilon Berlin (s.) 0.30 Miami, miasto buntowniców (s.) 20.55 M jak miłość (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 22.55 Na przekór losowi (s.)

NOVA

6.00 Śniadanie 8.35 Ulica (s.) 9.40 Policja kryminalna Anděl (s.) 10.55 Detektyw Monk (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 13.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 15.30 Zamienimy się żonami 16.55 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Odnaka Vysočina (s.) 21.40 Spece (s.) 22.45 Weekend 23.25 CSI Vegas (s.) 0.30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.00 M.A.S.H. (s.) 9.10 Ognisty kurczak (s.) 10.30 Gliniarz (s.) 11.50 Agenci NCIS (s.) 13.40 Show Jana Krausa 14.45 Inocognito 15.50 Tak jest, szefie! 1

POST SCRIPTUM

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1. droga dla pociągu lub tramwaju				
2. skrót: Organization for Social Accountability Ethiopia lub... – komi-waza, termin judo	1			
3. ficjalne przyjęcie na stojąco, bankiet				
4. tajemnicza istota z Himalajów.				
Wyrazy trudne lub mniej znane: OSAE	4			

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

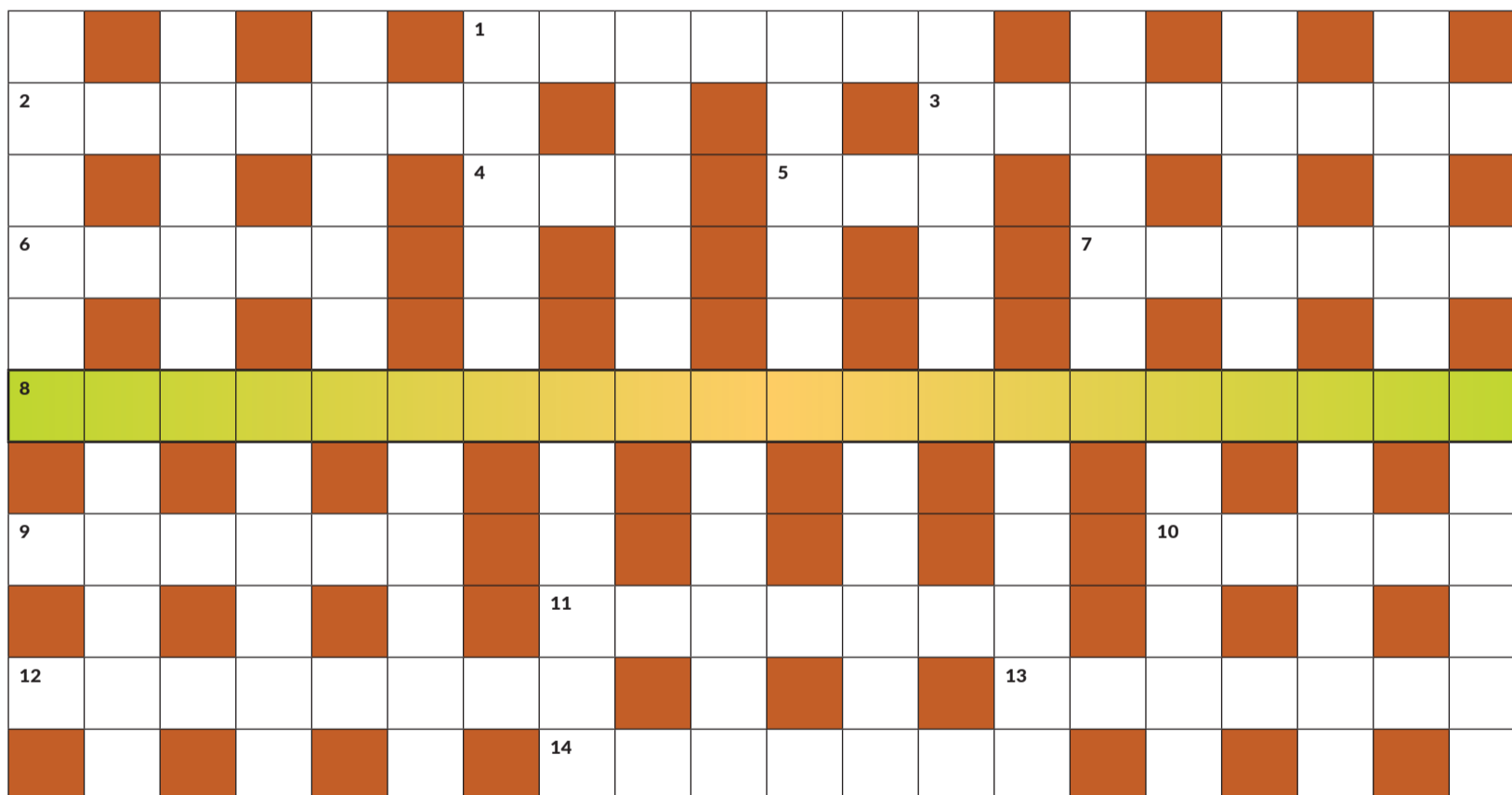

• Na zaproszenie do naszej fotograficznej zabawy odpowiedzieli Krystyna Strzybna i Roman Szewczyk, którego aktualne ujęcie bystrzyckiego kościoła katolickiego widać obok. Archiwalne zdjęcie pochodzi ze zbiorów Pawła Roszki. Dziękujemy za współpracę.

...tak jest

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 8 kwietnia 2026 r. Nagrodę z 13 marca otrzymuje **Ester Hanušowa-Wilczek z Končin**. Autorem dzisiejszej łamigłówki jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 13 marca: GDYBY NIE PRACA ŁODZIAN
Rozwiązanie minikwadratu magicznego z 13 marca: PRYM, RESOR, YOJOA, MRAK

Rozwiązaniem krzyżówki jest dokończenie fraszki, której autorem jest Jan Izidor Sztudynger (ur. 28 kwietnia 1904 w Krakowie, zm. 12 września 1970 tamże) – polski poeta, fraszkopisarz, satyryk, teoretyk lalkarstwa oraz tłumacz literatury niemieckiej:
„Kaźda babka mnie zachwyca...”

POZIOMO:

- pieszczotliwe określenie babci
- do obserwacji odległych obiektów
- stan na południu Stanów Zjednoczonych, u ujścia rzeki Missisipi do Zatoki Meksykańskiej, ze stolicą Baton Rouge
- jaszczurka, żółw, wąż, krokodyl
- duży ptak nielotny z Australii
- komplet kart lub część tułowia kobiety
- ludzie zajmujący się wycinaniem drzew

8. ROZWIĄZANIE DODATKOWE

- wielka równina stepowa w Ameryce Północnej
- rzucamy nim o ścianę, gdy nasze słowa nie znajdują posłuchu
- plynie przez Parczew lub ogrodowa roślina o dużych kwiatach
- reprezentacyjna ulica w Zakopanem
- mężczyzna, który tańczy zawodowo
- część terytorium państwa otoczona przez terytorium innego państwa.

PIONOWO:

ACHUZA, AJOWAN, ALUZZA, ARCLOW, AURORA, BAGDAD, BUDŻET, EUROPA, GNILEC, GRAJWO, IROKEZ, NIEMOC, OŁÓWEK, PEDANT, PLATON, REGATA, SIODŁO, WAGANT, YUMPIE, ZWINKA.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ENKLAWA, LUIZJANA

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorem prowadzi PNS, a.s. Papeřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS